

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Palárikovo (2007-2013)**

Na príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Palárikovo sa podieľal tím pracovníkov spoločnosti Premier Consulting spol. s r.o.:

- ☐ Ing. Miroslav Švec – hlavný projektový manažér
- ☐ Radovan Prezmetsky, AAS – projektový manažér
- ☐ Tician Vanková – asistentka projektového manažéra

Lopata, Švec & Partners

Premier Consulting, spol. s r.o.

Hlavná kancelária: Hadovská cesta 870 • 945 01 Komárno • Slovak Republic
tel. +421 35 7713585 • fax: +421 35 7714250 • e-mail: info@premier-consulting.sk
www.eurofondy.sk

Obsah

Vízia rozvoja obce Palárikovo.....	4
1. Úvod.....	4
2. Ekonomické a sociálne východiská	5
2.1. Socio-ekonomická analýza.....	6
2.1.1. Rozvojový potenciál a ľudské zdroje	6
2.1.2. Ekonomická charakteristika.....	10
2.1.3. Občianska vybavenosť	13
2.1.4. Vzdelávanie a kultúra	16
2.1.5. Životné prostredie	18
2.2. Analýza realizovaných opatrení.....	20
2.3. SWOT analýza	21
2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.....	22
3. Rozvojová stratégia.....	25
3.1. Ciele a priority	25
3.2. Opatrenia a aktivity.....	29
3.3. Opis rozvojovej stratégie	39
3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele	40
4. Finančný plán.....	41
4.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie	45
4.2. Rozdelenie financií na priority a opatrenia.....	45
5. Zabezpečenie realizácie.....	45
5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	46
5.2. Monitorovanie a hodnotenie	47
5.3. Harmonogram realizácie	48
6. Záver.....	49
7. English Summary	50

Vízia rozvoja obce Palárikovo

Víziou je obec využívajúca výhodnú geografickú polohu, umožňujúcu rozvoj podnikania a cestovného ruchu a hospodársky rast za podmienok trvaloudržateľného rozvoja, obec s kvalitnou infraštruktúrou ponúkajúcou komunikačné, informačné a verejné služby na najvyššej úrovni, využívajúca úzku spoluprácu verejného, neziskového i podnikateľského sektoru a občanov obce.

1. Úvod

Posledná dekáda 20. storočia až po súčasnosť je poznačená kumuláciou procesov, ktoré výrazne predznamenal dynamiku a charakter premien spoločensko-politických, hospodárskych, sociálnych, sociálno-kultúrnych s celou škálou pozitívnych ale aj problémových dopadov na spoločnosť i jednotlivé spoločenstvá na Slovensku. Významné sú nadnárodné súvislosti prebiehajúcich procesov, keďže sa netýkajú len jednej krajiny, ale sú súčasťou priestorovo širších premien, ktoré majú významné, prinajmenšom európske súvislosti. Premieta sa to, resp. odráža v európskych integračných procesoch, v hľadaní podôb štátnych i spoločných európskych postupov, pri riešení problémov, pri usmerňovaní vývojových procesov, pri hľadaní spoločných či koordinovaných politík.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je základným dokumentom, ktorým si obec pri výkone svojej činnosti zabezpečuje rozvoj svojho územia a o potreby obyvateľov.

Je to strednodobý programový dokument, ktorý bol spracovaný na základe zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Pri spracovaní boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto bude mať voči ostatným plánovacím dokumentom spracovaným na miestnej úrovni zastrešujúcu funkciu. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj napriek komplexnosti programu rozvoja nie je cieľom vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Palárikovo je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnom rozvojom pláne a s metodikou na vypracovanie príslušného PHSR pre obce.

Postup spracovania PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je účelovo spracovaný, najmä z hľadiska cieľov a priorít rozvoja SR a možností využívania fondov EÚ.

Postup spracovania PHSR je v súlade s Metodickou príručkou uverejnenou Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja, sekciou regionálnej politiky. Samotnú chronológiu prípravy a vypracovania možno popísať nasledovne:

- 1) Vypracovanie **socio-ekonomickej analýzy obce**, v ktorej boli identifikované tendencie súčasného socio-ekonomického vývoja obce. Analýza bola zameraná na oblasti: rozvojový potenciál, ľudské zdroje, ekonomika, občianska vybavenosť, vzdelávanie a kultúra a životné prostredie.
- 2) Vypracovanie **analýzy realizovaných opatrení**, v rámci ktorej sa zhodnotili doterajšie skúsenosti predstaviteľov obce s implementáciou programov a podporou regionálneho rozvoja.
- 3) Vyhotovenie **SWOT analýzy**.
- 4) **Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja**, vychádza z identifikácie hlavných problémov, ktoré PHSR rieši a určenia potenciálu pre toto riešenie.
- 5) **Definovanie samotnej stratégie**. Tento bod priamo nadväzuje na SWOT analýzu s cieľom odstrániť, alebo zmierniť identifikované disparity pomocou využitia potenciálu reprezentovaného určenými faktormi rozvoja.
- 6) Vymedzenie opatrení a aktivít. Vychádza zo strategickej vízie obce, výsledkov analýz a stratégie PHSR. V rámci aktivít ide o činnosti, ktoré budú v rámci vymedzených opatrení podporené. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority.
- 7) Definovanie merateľných ukazovateľov a **opis rozvojovej stratégie**.
- 8) Zostavenie finančného plánu. Východiskom boli disponibilné finančné zdroje obce a vymedzené opatrenia a aktivity.
- 9) **Definícia priorít a opatrení**.
- 10) Kompletizácia PHSR.
- 11) Schvaľovanie a publikovanie PHSR

V rámci samotnej prípravy PHSR prebiehalo zhromažďovanie aktuálnych informácií a dokumentov, spracovanie, porovnávanie a hodnotenie informácií, organizačné zabezpečenie a spracovanie získaných podkladov obce.

Dôvodom pre vypracovanie programu rozvoja bola potreba komplexného strategického rozvojového dokumentu, ktorý by pokrýval aj aspekty sociálneho, ekonomického, kultúrneho a inštitucionálneho rozvoja, ktoré nie sú riešené v územnom pláne. Preto sa pre obdobie nasledujúcich 7 rokov, t.j. s platnosťou do roku 2013 vypracúva nový komplexný plánovací dokument spĺňajúci aktuálne kritériá strategického plánu pre úroveň miestnej samosprávy, ktorým je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

2. Ekonomické a sociálne východiská

Finančná stabilita ekonomiky je výsledkom vzájomného pôsobenia situácie v reálnej ekonomike, vo finančnom sektore, na finančných trhoch a v platobnom systéme. Úloha domácej reálnej ekonomiky je pritom kľúčová. Určuje ju stabilita v jednotlivých sektoroch reálnej ekonomiky Slovenska – vo verejnom sektore, v sektore nefinančných spoločností, v sektore domácností a v sektore zahraničného obchodu. Základná otázka vo vzťahu k finančnej stabilite je, či tieto sektory boli v rovnováhe a či výsledky ich hospodárenia vytvárali

predpoklady na tvorbu potrebných rezerv a krytie ich finančných rizík, alebo naopak, či v ich finančnom hospodárení vznikali napätia, problémy s plnením záväzkov a riziká porúch. Tieto otázky vznikajú nielen vo vzťahu k súčasnej situácii, ale aj z hľadiska budúceho pravdepodobného vývoja vo vzťahu k udržateľnosti súčasného nastavenia parametrov ich hospodárenia. Ak sa z týchto hľadísk pozrieme na vývoj ekonomiky SR, môžeme konštatovať, že bol veľmi priaznivý z hľadiska vytvárania predpokladov na celkovú ekonomickú a finančnú stabilitu. V ekonomike začala pôsobiť daňová reforma, ktorá znížila daňové zaťaženie podnikov a zlepšila vnímanie podnikateľského prostredia na Slovensku zahraničnými investormi. Ďalšie reformy, dôchodková reforma a reforma zdravotníctva, by mali prispieť k dlhodobej udržateľnosti verejných financií. Pokračovala konsolidácia verejných financií. Prijaté reformy a opatrenia prispeli k zvýšeniu záujmu zahraničných investorov o investovanie na Slovensku. Rast ekonomiky sa zrýchlil, ale napriek tomu neboli v ekonomike prítomné známky prehrievania. Deficit na bežnom účte síce vzrástol, ale bol z veľkej časti financovaný priamymi zahraničnými investíciami. Tie vytvárali predpoklad na ďalší rast exportnej schopnosti a upevnenie vonkajšej ekonomickej stability.

2.1. Socio-ekonomická analýza

Stav sociálno-ekonomickej úrovne regiónov Slovenska v značnej miere determinuje model uplatňovanej regionálnej politiky. Ekonomickou regionalizáciou možno vymedziť územné celky, ktoré majú zhodné ekonomické parametre a vytvárajú relatívne homogénny funkčný celok v ktorom pôsobia podnikateľské aktivity približne za rovnakých podmienok. Takýmito územnými celkami môžu byť trhové zóny koncentrácie ekonomických aktivít, alebo lokálne pracovné trhy, ktoré sa formujú na základe koncentrácie pracovných príležitostí vo sfére výroby, vo výrobných i verejných službách. Na území Slovenska v dôsledku predchádzajúceho vývoja lokálne pracovné trhy tvoria spádové územia miest, ktoré v strediskovej sústave osídlenia plnili funkciu stredísk obvodného významu.

Sociálna oblasť je významne previazaná s ekonomickou oblasťou, parametre ktorej určujú v značnej miere i situáciu, stav v sociálnej oblasti regiónu. Sociálna situácia zachytáva predovšetkým stav v oblastiach sociálnej či hmotnej odkázanosti a nezamestnanosti.

2.1.1. Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

Veľkosť obce významne ovplyvňuje jej základnú charakteristiku, ľudský potenciál a smerovanie rozvoja obce. Väčšie obce majú oveľa širšie možnosti rozvoja, najmä v ekonomickej oblasti ale aj v oblasti občianskej infraštruktúry. Súvisí to najmä s lepšou dostupnosťou a rôznorodosťou ľudských zdrojov a väčšou koncentráciou ekonomickej aktivity a ekonomického bohatstva. Väčšie obce často plnia funkciu strediskovej obce v štruktúre regionálneho osídlenia a sú ťahúňom rozvoja aj okolitých menších obcí. Ich úloha preto presahuje hranice ich katastrálneho územia.

Obec Palárikovo s počtom obyvateľov 4359 z roku 2001 sa radí medzi väčšie obce na Slovensku. Veľkosť obce vytvára relatívne dobré podmienky pre rozvoj obce. Ekonomický rozvoj je základom a nutným predpokladom rozvoja v ostatných oblastiach, napríklad rozvoj občianskej infraštruktúry, zvyšovanie kvality života obyvateľov obce a zlepšovanie životného prostredia.

Poloha je ďalším kľúčovým faktorom rozvoja obce a to z pohľadu všetkých regionálnych úrovní, ktoré sú determinantmi okolitého prostredia obce. Obec takéto okolité podmienky

nedokáže ovplyvniť a musí ich chápať ako dané. Rozvoj v rámci Slovenska, kraja či okresu nie je zo strany obce plne ovplyvniteľný.

Poloha obce má mimoriadny vplyv na ekonomiku ako aj na lokalizáciu podnikov sídlacích v obci alebo jej bezprostrednej blízkosti. Obec Palárikovo sa nachádza v blízkosti viacerých menších mestských sídiel, Nové Zámky (13 km) a Šurany (11 km). Obec je vzdialená 34 km od krajského mesta Nitra. Rozsah prekrývania sfér vplyvu miest na obec je veľmi vysoký. Všeobecne takmer 40% obcí na Slovensku patrí do sféry vplyvu dvoch alebo viacerých miest.

Vytvára sa tak okrajové pásmo, v ktorom sú sledovateľné väzby na jadrá ťažiská osídlenia predovšetkým v intenzite dochádzky za prácou a ich vzťah je sprostredkovaný cez menšie mestá tvoriace polycentrický systém ťažiska osídlenia. Územné vymedzenie týchto pásiem však nie je stabilné a statické. Ide o isté v čase premenlivé a pulzujúce územia. Závisí to na rozvoji aktivít v jednotlivých pásmach a na rozvoji "sily" vlastného jadra (jadier) ťažiska osídlenia. Relatívna blízkosť miest utvára podmienky pre rast a rozvoj okolitých obcí a uspokojovanie potrieb a sociálnych istôt obyvateľov. Poloha obce zabezpečuje jej obyvateľom kvalitnú školskú, sociálnu, technickú a dopravnú infraštruktúru. Dobrá infraštruktúra zabezpečuje aj podmienky pre migráciu obyvateľov do obce, ktorý sú spravidla zamestnaný v mestských sídlach avšak uprednostňujú kvalitu vidieckeho prostredia a ním poskytovaných možností vyžitia. Výhodná poloha a blízkosť centier má vplyv aj na mieru nezamestnanosti v obci, nakoľko jej obyvatelia dočasne migrujú za prácou práve do týchto okolitých miest. Dočasnú migráciu je možné sčasti identifikovať aj v dôsledku dopytu po školských, lekárskejších a kultúrnych službách.

Obec Palárikovo má výhodnú geografickú polohu s existujúcim napojením na multimodálne koridory a disponuje dobrou polohou voči hlavným dopravným koridorom regionálneho významu.

Obec má priame napojenie na cestu I. triedy I/75, ktorá spája mestá Galanta, Šaľa, Nové Zámky a Levice. Z toho okrem výhod priameho dopravného napojenia vyplývajú problémy zvýšeného zaťaženia obytného územia hlukom a splodinami, ako aj väčší počet miest potenciálnych kolízií s pešou a cyklistickou dopravou.

Z hľadiska administratívneho členenia patrí obec Palárikovo do Nitrianskeho kraja a okresu Nové Zámky (okresy v súčasnosti neplnia administratívnu funkciu, sú však štatistickou jednotkou úrovne NUTS IV).

Sídlo matričného úradu	Palárikovo
Sídlo pracoviska daňového úradu	Nové Zámky
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Nové Zámky
Sídlo Okresného súdu	Nové Zámky
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Nové Zámky
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Nové Zámky
Sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Nové Zámky
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Nové Zámky

Migrácia je do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania. Z toho dôvodu môže byť migrácia ovplyvňovaná realizáciou programov ekonomického rozvoja a súčasne vytváraním vhodných podmienok pre bývanie v obci.

Početnosť obyvateľstva v priestore je dôležitým faktorom rozvoja, lebo vytvára silnejšie trhové pole pre firmy ako aj ponuku práce. Rozmiestňovanie obyvateľstva a rozmiestňovanie ekonomických aktivít, sú navzájom prepojené a podmieňujúce sa procesy. Firmy priťahujú pracovné sily a ich odvetvová štruktúra ovplyvňuje kvalitu t.j. vzdelanostnú úroveň a vekovú štruktúru.

tab.: Základné údaje o obyvateľstve										
Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajúcich	spolu	muži	ženy	
Palárikovo	4 359	2 106	2 253	51,7	4 241	973	2 221	1175	1046	51,0

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

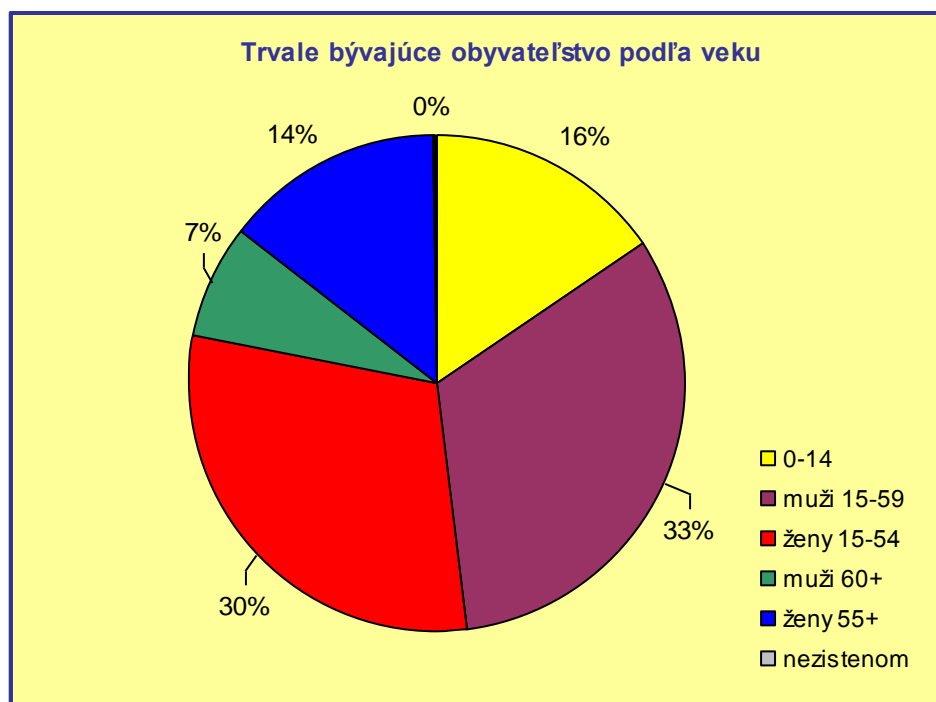
Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

V súčasnosti sa prejavuje trend starnutia obyvateľstva a pokles populácie, aj keď demografická štruktúra obyvateľstva je zatiaľ priaznivá. Trend vývoja počtu obyvateľstva je z krátkodobého ako aj z dlhodobého hľadiska negatívny.

Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti je možné uvažovať s rastom počtu obyvateľov len pri pokračovaní a ďalšom posilnení migrácie smerom do obce. V prípade naplnenia potenciálu prisťahovania nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k postupnému zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou cestou.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku										
Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva		
	spolu	vo veku						vo veku (v %)		
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	nezistenom	predproduktívnom	produktívnom	poproduktívnom
Palárikovo	4 359	683	1 407	1 309	325	620	15	15,7	62,3	21,7

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

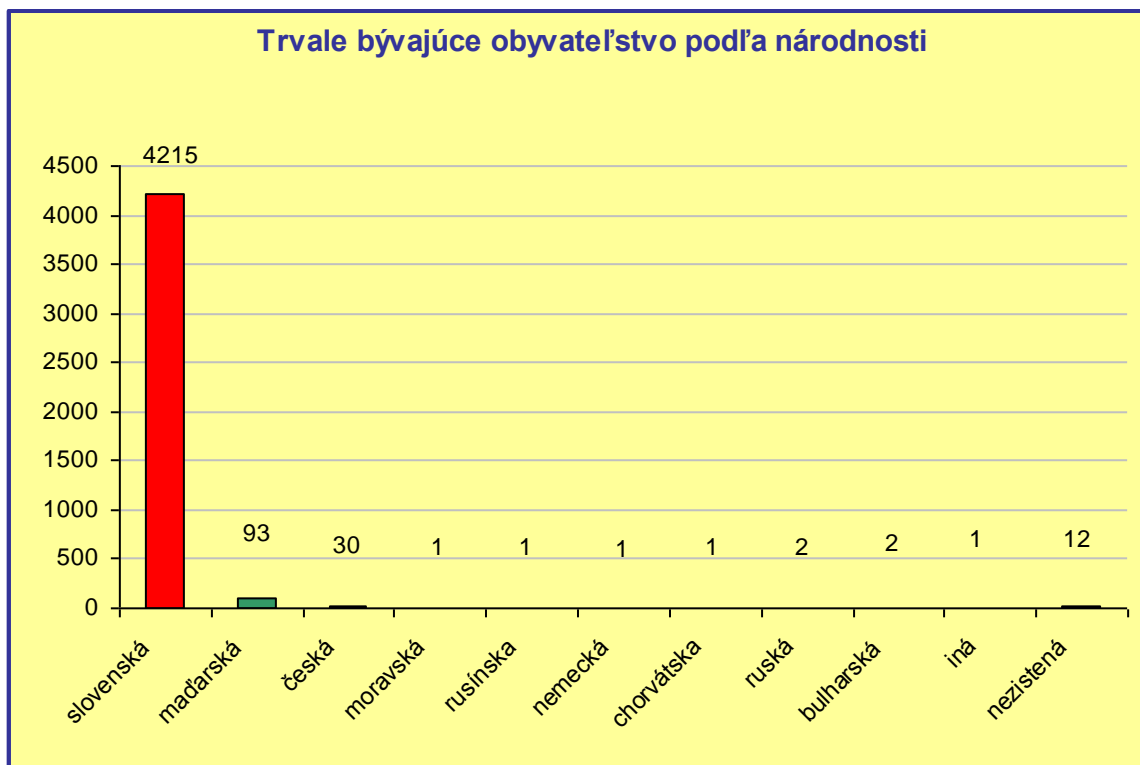
Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zmeny vo vekovom zložení obyvateľstva sa odrážajú aj v ekonomickom zaťažení (ktorý vyjadruje akou mierou je v populácii zaťažená produktívna zložka obyvateľstva neproduktívnou zložkou). Tento vývoj má v posledných rokoch prevažne klesajúcu tendenciu. Ovplyvňovaný je klesajúcim zastúpením detí a zvyšujúcim sa zastúpením produktívnej zložky obyvateľstva. Avšak je potrebné zdôrazniť, že ide o prechodný jav vzhľadom na očakávané urýchlenie demografického starnutia na konci prvej dekády 21. storočia.

Z hľadiska národnostného zloženia môžeme konštatovať, že obyvateľstvo je homogénne. Slováci podľa údajov z roku 2001 tvoria 96,7% obyvateľov (abs. 4215 obyv.), Maďari tvoria 2,1 % obyvateľov (abs. 93 obyv.), ostatné národnostné skupiny sú zastúpené iba minoritne.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti												
Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	v tom národnosť										
		slovenská	maďarská	česká	moravská	rusínska	nemecká	chorvátska	ruská	bulharská	iná	nezistená
Palárikovo	4359	4215	93	30	1	1	1	1	2	2	1	12

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva jednotná. Až 86 % všetkých obyvateľov obce Palárikovo sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania a podľa okresov a obcí

Trvale obývané obyvateľstvo spolu v obci Palárikovo	Podiel trvale bývajúceho obyvateľstva podľa náboženského vyznania / cirkvi v tom náboženské vyznanie / cirkev										
	Rímsko-katolícka cirkev	Evanjelická cirkev augs. vyznania	Grécko-katolícka cirkev	Reformovaná kresťanská cirkev	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	Pravoslávna cirkev	Evanjelická cirkev metodická	Kresťanské zbory	Iné	nezistené vyznanie/cirkev	bez vyznania
4359	3744	57	3	7	7	5	6	8	2	103	417

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.1.2. Ekonomická charakteristika

Ekonomický potenciál Nitrianskeho samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj v posledných rokoch sa výrazne dynamizuje vplyvom prítomnosti automobilového priemyslu a súvisiacich subdodávateľských subjektov. Odvetvia sekundárneho sektora poskytujú širší priestor pre diverzifikáciu výroby tovarov ako aj ponuku práce a prinášajú vyšší ekonomický efekt. Z tohto dôvodu má priemysel rozhodujúci vplyv na ekonomický rozvoj regiónu.

Z hľadiska odvetvových kategórií ekonomickej činnosti je možné dobre sledovať priebeh rozloženia zamestnancov jednotlivých odvetviach. Napriek tradičnej charakteristike Nitry ako poľnohospodárskeho centra, výrazný pokles počtu zamestnancov (o 3,87 %) v tejto oblasti zodpovedá celoštátnemu trendu a poukazuje na krízu uvedeného odvetvia. V celkovom

percentuálnom hodnotení posledných dostupných údajov tak kleslo poľnohospodárstvo až na štvrté miesto. Naproti tomu je jasne čitateľný nárast počtu zamestnancov v priemysle (o 5,85 %), ktorý sa tak stáva nosným odvetvím okresu (34,12 %). Druhý najväčší počet zamestnancov je v školstve (20,38 %), na treťom mieste sa s veľkým rozdielom (12,7 %) umiestnilo zdravotníctvo a sociálna starostlivosť (7,68 %).

Na území Nitrianskeho kraja sa nachádza 7 okresných miest: Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce. Celkovo sa tu nachádza 439 obcí, z čoho 17 má štatút mesta. Miera nezamestnanosti v tomto kraji poklesla o 3,4 % v roku 2004 z 14,8 na 11,4 % na konci roku 2005. Najnižšie miery nezamestnanosti si udržiujú Nitra, Komárno a Topoľčany od 8,7 % do 10,1 %.

Skladba priemyselných odvetví je pestrá, dominantné miesto má krajské mesto Nitra, ktorého významným podnikom je Volkswagen Elektrické Systémy, s.r.o. Medzi ťažiskové odvetvia kraja patrí potravinársky, chemický, elektrotechnický, strojársky, papierenský a kožiarský priemysel. V okrese Šaľa sa nachádza dôležitý chemický závod Duslo, a. s., v ktorom sa spracúva zemný plyn a vyrábajú sa dusíkaté hnojivá a gumárske chemikálie. Kraj obhospodaruje najväčšiu výmeru poľnohospodárskej pôdy zo všetkých krajov SR. Patrí k najvýznamnejším producentom poľnohospodárskych plodín ako sú pšenica, jačmeň, kukurica na zrno, hrach jedlý, cukrová repa technická, tabak, repka olejka, slnečnica na semeno a je najväčším producentom hrozna v SR. Živočíšna výroba sa zameriava na chov ošápaných, hovädzieho dobytku a hydiny.

Nitriansky kraj je dobre prepojený cestnými komunikáciami medzi okresmi a aj medzinárodnými cestnými ťahmi. Územím prechádza aj medzinárodná magistralná trať železničnej dopravy. V meste Komárno sa nachádza na rieke Dunaj významný riečny prístav, ktorý je napojený na európsku riečnu magistrálu Rýn - Mohan - Dunaj.

Cestovný ruch sa viaže najmä na lokality s termálnymi prameňmi, kde vyrástli rekreačno - turistické strediská (Komárno, Patince, Štúrovo). Minerálne vody v okolí Levíc ako Santovka a Slatina, sa plnia do fliaš.

Najväčšie podniky v Nitrianskom kraji		
	Spoločnosť	Tržby 2005 (tis. Sk)
1.	Duslo, a.s., Šaľa	13 458 463
2.	Volkswagen Elektrické systémy, s.r.o., Nitra	5 352 669
3.	Heineken Slovensko, a.s., Nitra	4 815 485
4.	Slovenské energetické strojárne, a.s., Tlmače	3 654 607
5.	Matador Automotive Vráble, a.s., Vráble	2 974 220
6.	Rieker Obuv, s.r.o., Komárno	2 417 176
7.	Osram Slovakia, a.s., Nové Zámky	2 383 468
8.	Ferostav, s.r.o., Nové Zámky	2 353 398
9.	SEWS Slovakia, s.r.o., Topoľčany	2 243 104
10.	Smurfit Kappa Štúrovo, a.s., Štúrovo	2 161 995
11.	COOP Jednota Nové Zámky, s.d., Nové Zámky	2 071 629
12.	Danfoss Compressors, s.r.o., Zlaté Moravce	1 962 908
13.	COOP Jednota Nitra, s.d., Nitra	1 789 536
14.	Cesty Nitra, a.s., Nitra	1 772 990
15.	W.K.Team, s.r.o., Topoľčany	1 572 379
16.	Decodom, s.r.o., Topoľčany	1 529 198
17.	Západoslov. vodárenská spoločnosť, a.s., Nitra	1 394 563
18.	Čeroz Slovensko, s.r.o., Komárno	1 280 428

19.	THP, a.s., Topoľčany	1 276 645
20.	Smurfit Kappa Obaly Štúrovo, a.s., Štúrovo	1 274 626
21.	Levické mliekárne, a.s., Levice	1 220 348
22.	ViOn, a.s., Zlaté Moravce	1 179 182
23.	IN VEST, s.r.o., Šaľa	1 165 783
24.	Nitrazdroj, a.s., Nitra	1 134 127
25.	Kromberg & Schubert, s.r.o., Kolárovo	1 103 843

Podnikateľské prostredie v okolí

Z uvedeného vyplýva, že najväčší zamestnávateľia sú sústredení v Nitre, Leviciach a Tlmačoch, kde sa prejavuje aj najväčšia investičná aktivita. Medzi obcou Palárikovo a Tvrdošovce v budúcnosti vyrastie nový priemyselný park, ktorý bude zamestnávať okolo 500 zamestnancov, čo by malo pokryť mieru nezamestnanosti v obci. Zvyšná časť okresu sa stále orientuje predovšetkým na poľnohospodársku výrobu, čo súvisí s prevažujúcim vidieckym charakterom osídlenia okresu.

V rámci obce sú väčší zamestnávateľia ako i menší a podnikateľské prostredie je tvorené veľmi rôznorodo. Medzi najväčších zamestnávateľov v obci patria: Lesy SR, š. p. OLZ Palárikovo (105 zamestnancov – lesná výroba), Poľnohospodárske družstvo Palárikovo (100 zamestnancov, poľnohospodárska výroba), PoľnoSME s .r. o. Palárikovo (poľnohospodárska produkcia), Italslova s. r. o. Palárikovo (50 zamestnancov – spracovanie a distribúcia dreva), OcÚ Palárikovo (33 zamestnancov), Základná škola (30 zamestnancov), INDOPO s. r. o. (30 zamestnancov, stavebná firma), Jednota SD (30 zamestnancov, maloobchod), Z.BullsAGRO s. r. o. Malá Mača, prevádzka Palárikovo Piková (20 zamestnancov v živočíšnej výrobe), Panna s. r. o. (10 zamestnancov - poľnohospodárska produkcia) a Agrodružstvo TP s. r. o. (10 zamestnancov, poľnohospodárska prvovýroba). Ďalšími veľkými zamestnávateľmi pre obec Palárikovo sú: Duslo a. s. Šaľa, Železnice SR, Samsung Šaľa, Euroobuv Komárno, KROMBERG and SCHUBERT, Kolárovo.

Cestovný ruch predstavuje odvetvie, ktoré má prierezový charakter a na jeho realizácii sa priamo podieľa celý rad ďalších odvetví (doprava, kultúra, stavebníctvo, zdravotníctvo, priemyselné odvetvia, poľnohospodárstvo).

Cestovný ruch v regióne je determinovaný fungovaním liečebných kúpeľov s celoročnou prevádzkou v obci Podhájska. Je teda založený na využívaní liečivých vôd pre regeneračno - rekondičné služby. Oblasť kúpeľníctva prináša výraznú impulznú a rozvojovú funkciu. Táto forma cestovného ruchu je spojená s aj náležitou rekreačno - športovou vybavenosťou a s možnosťou poskytnutia regeneračno - rekondičných zdravotníckych služieb. Kúpeľníctvo v ostatných rokoch prechádza výraznými koncepčnými a prevádzkovými zmenami. Na Slovensku má dlhodobú tradíciu najmä z komplexného liečebného hľadiska - v oblasti modernej balneológie a liečebnej rehabilitácie a v celkovom preladení organizmu človeka po fyzickej a psychickej stránke.

Cestovný ruch je tiež ovplyvňovaný prevádzkou termálneho kúpaliska s letnou prevádzkou v obci Tvrdošovce a meste Nové Zámky. Bohatý výskyt minerálnych a termálnych vôd vyvolal rozvoj zväčša na báze termálnych kúpalísk rôzneho stupňa kvality vybavenia. Táto oblasť môže priniesť regiónu výraznú impulznú a rozvojovú funkciu. Potenciál územia pre ďalší rozvoj cestovného ruchu je mimoriadne veľký. Dá sa predpokladať, že aj v dlhodobom výhľade bude možné pokryť celý rozsah nárokov na oddych a zotavenie návštevníkov.

Na cestovnom ruchu priamo v obci sa podieľa kaštieľ, ktorý dal v roku 1730 postaviť pôvodný majiteľ gróf Károlyi. V tom období bol založený aj anglický park o výmere 50 ha. Tento kaštieľ v tej dobe slúžil ako poľovnícky zámok pre rodinu a poľovníckych hostí. V roku 1750 bola založená bažantica, v roku 1976 vyhlásená za národnú prírodnú pamiatku, ktorá

funguje dodnes. Po rozsiahlej rekonštrukcii kaštieľ slúži na ubytovanie ako hotel s kapacitou 46 lôžok v 12 apartmánoch a 9 dvojľôžkových izbách. Na poschodí sú 2 rokovacie miestnosti. Na prízemí je veľká jedáleň zariadená v barokovom štýle pre 70 osôb, kde je možné podávať špeciality z diviny. Vedľa je malá jedáleň s kapacitou 30 osôb. Je možné poskytovať služby fitness-centra, sauny, masáž a perličkový bazén. Vlastníkom sú Lesy SR, š. p., ktorý v katastrálnom území obce Palárikovo okrem kaštieľa s Bažanticou a 52 ha anglickým parkom vlastní aj poľovnícky revír Muflónia obora. V obci sa nachádza 1,5 ha rybársky revír vo vlastníctve obce, ktorý je v správe Rybárskeho zväzu Nové Zámky, pobočka Palárikovo. Obec Palárikovo vlastní strelnicu, ktorá sa prenája skupinám osôb, ako napríklad policajtom.

Stručná charakteristika podnikateľského prostredia	
Predajňa potravinárskeho tovaru	áno
Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Pohostinské odbytové stredisko	nie
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	áno
Predajňa pohonných látok	nie
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	áno
Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	nie
Hotel (motel, botel)	nie
Penzión *** až *	nie
Turistická ubytovňa **, *	nie
Chatová osada *** až *	nie
Kemping * až ****	nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	nie
Komerčná poisťovňa	nie
Komerčná banka	nie
Bankomat	nie

2.1.3. Občianska vybavenosť

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja obce. Je tvorená technickou a sociálnou infraštruktúrou. Technická infraštruktúra je faktorom podmieňujúcim alokáciu firiem a ich prosperitu. Rovnako dôležitý význam má z pohľadu obyvateľov, nakoľko determinuje kvalitu ich života.

Kanalizácia

Obec Palárikovo v súčasnosti nedisponuje komplexne vybudovanou kanalizáciou. Tento nedostatok má vplyv na kvalitu života obyvateľov v obci. Hlavným problémom pri jej dobudovaní je predovšetkým jej mimoriadne vysoká investičná náročnosť. Kanalizácia v obci absentuje na nasledovných okrajových úsekoch obce: Ľudovítov, Kerestur, Tehelňa a Drahý. Pod kanalizáciou, v zmysle zákona č. 184/2002 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rozumieme súbor objektov a zariadení určený na neškodné odvádzanie komunálnych odpadových vôd, splaškových odpadových vôd a priemyselných odpadových vôd a osobitných vôd a v prípade stokovej siete delenej sústavy alebo polodelenej sústavy aj vody z povrchového odtoku vrátane ich čistenia. (zákon č. 184/2002 Z.z., (vodný zákon) §2 ods.8). Pričom verejnou kanalizačnou sieťou sú odvádzané odpadové vody vznikajúce ľudskou činnosťou (z domácností, komunálnej sféry, priemyslu a poľnohospodárstva) ako aj zachytené zrážkové vody. V obci je vybudovaná kanalizácia v rozsahu 60% zastavaného

územia. Odpadové vody sú odvádzané na ČOV Nové Zámky. Obecnú kanalizáciu spravuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť Nitra, závod Nové Zámky.

Vodovod

Zásobovanosť obyvateľstva na Slovensku pitnou vodou z verejných vodovodov v porovnaní s okolitými európskymi krajinami je nedostačujúca. Úroveň rozvoja verejných vodovodov je regionálne nerovnomerná, a jedným z rozhodujúcich faktorov je aj nedostatok zdrojov podzemných vôd v pasívnych oblastiach (napr. juh stredného Slovenska a väčšina východného Slovenska).

Obec Palárikovo má kompletne pokrytie verejným vodovodom. Verejný vodovod v obci bude jedným z faktorov rozvoja v budúcnosti nakoľko pitná voda sa stáva strategickou surovinou. Prevádzkovateľom je Západoslovenská vodárenská spoločnosť Nitra, závod Nové Zámky.

Plynofikácia obce

V minulosti bola v obci zrealizovaná plynofikácia. Plynofikácia mala pozitívny vplyv na stav životného prostredia v obci, nakoľko sa znížil podiel popolu zo spaľovania uhlia z komunálneho odpadu. Zemný plyn (ZP) je zo všetkých fosílnych palív pre životné prostredie najpriateľnejší, pretože neprodukuje kyslíčniky síry, pevné častice a emituje aj omnoho menej NO_x a CO₂. Samotná plynofikácia však má vplyv na zmenu zloženia komunálneho odpadu (mierny nárast papiera, plastov a pod.).

Jedinou časťou obce, ktorá nie je plynofikovaná, je časť Ľudovítov. Toto má vplyv na výrazné zníženie kvality života obyvateľov, ktorí sú nútení využívať alternatívne zdroje. Zemný plyn (ZP) je zo všetkých fosílnych palív pre životné prostredie najpriateľnejší, pretože neprodukuje kyslíčniky síry, pevné častice a emituje aj omnoho menej NO_x a CO₂, z toho vyplýva že plynofikácia prinesie okrem zvýšenej kvality života aj pozitívny efekt na životné prostredie. Realizácia plynofikácie je pre obec komplikovaná z dôvodu jej vysokej finančnej náročnosti. V súčasnosti je však dopyt po plyne a plynofikácii znižovaný pomerne značným rastom cien plynu pre domácnosti, ktorý sa odvíja od rastúcich cien ropy na svetových trhoch. Prevádzkovateľom je SPP závod Komárno.

Stručné zhrnutie technickej infraštruktúry obce Palárikovo	
Pošta	áno
Káblová televízia	nie
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Najbližšia zastávka vlakov - názov	2 v obci – Palárikovo a časť Ľudovítov
Najbližšia zastávka vlakov - vzdialenosť v km	0

Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce. Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko-ekonomického systému došlo k prerozdeleniu za rozvoj a financovanie sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor.

Zdravotná infraštruktúra

Výrazný vplyv na kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti má v obci umiestnené zdravotné stredisko. Umiestnenie zdravotného strediska má dopad predovšetkým na

dôchodcov, pre ktorých by dochádzka za zdravotnou starostlivosťou predstavovala často neúnosné finančné výdavky. Z pohľadu dôchodcov je nezanedbateľnou skutočnosťou fakt, že v prípade potreby ich môže ošetrojúci lekár navštíviť doma. Existencia zdravotného strediska výrazne zvyšuje aj "atraktivitu" obce z hľadiska prílivu obyvateľov a celkove svedčí o kvalitnom infraštruktúrnom vybavení. Je dlhodobou snahou obce zachovať a podľa možností a potrieb obyvateľov rozširovať služby poskytované strediskom. V stredisku sú dvaja obvodní lekári, jeden detský lekár a zubár. Obec má aj samostatného zubného technika. V obci sa nachádza aj lekárňa, ale chýba tu rehabilitačné zariadenie.

Kultúrna infraštruktúra

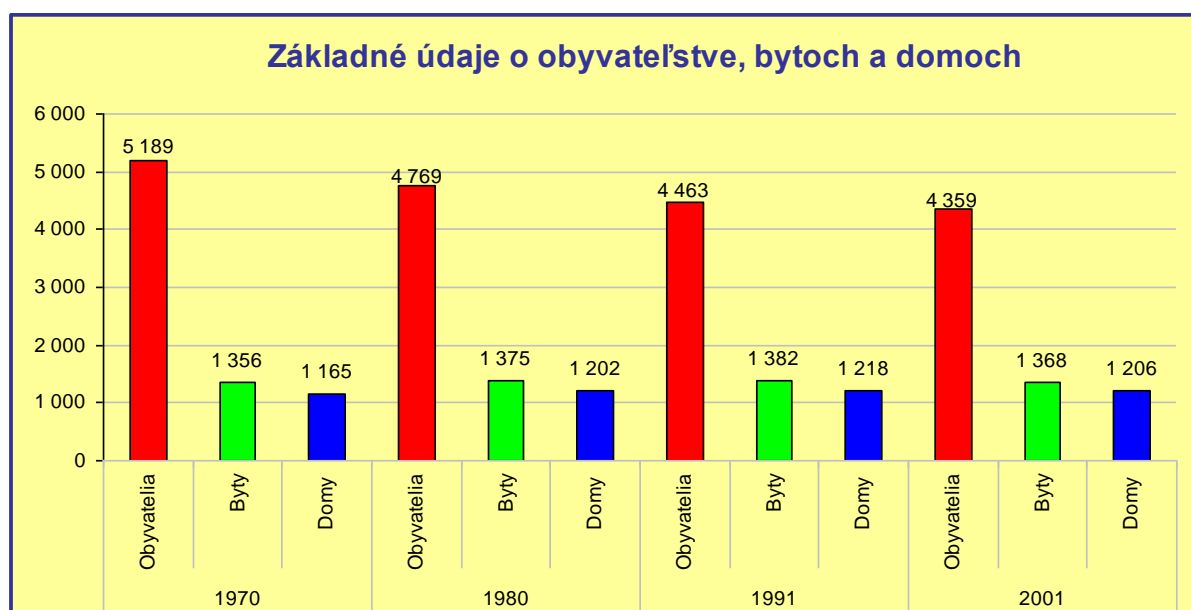
Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je kultúrny dom, ktorého kapacita je 450 sedadiel. Kultúrny dom má viacúčelovú sálu a dve konferenčné miestnosti, taktiež vlastnú knižnicu. Kultúrny dom disponuje javiskovým sedením, kuchynkou, šatňou, vlastným funkčným ozvučením a osvetlením. Využitie kultúrneho domu umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí prezentujúcich miestnych tradícií a zvykov miestnych obyvateľov ako aj rôzne školské podujatia, divadelné predstavenia, príležitostné oslavy, koncerty a diskotéky pre mládež. V rámci kultúrneho domu ani obce celkovo nie je zriadený verejný prístup na internet. V kultúrnom dome sa aktivizujú a svoju bohatú činnosť vykonávajú tieto spolky a krúžky: hudobný krúžok, krúžok šikovných rúk, 2 výtvarné, 2 spevácke, 2 jazykové, 2 divadelné a 3 tanečné krúžky. Obec disponuje vlastnými novinami vydávanými každé dva mesiace, obecným rozhlasom a má aj web stránku s adresou www.obecpalarikovo.sk.

Bývanie

Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch, ale významnou mierou sú zastúpené aj bytové domy. Pri porovnaní s priemernými ukazovateľmi štandardu bývania okresu Nitra sa zistilo, že bytový fond v obci Palárikovo sa vyznačuje priemerným plošným štandardom, najmä z hľadiska kritérií veľkosti obytnej plochy, počtu obytných miestností a počtu osôb na 1 obytnú miestnosť. Kvalita bývania nezaostáva za okresným priemerom, čo dokladajú ukazovatele vybavenia bytov kúpeľnou, ústredným kúrením.

Tab.: Základné údaje o obyvateľstve, bytoch a domoch												
Obec	1970			1980			1991			2001		
	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy
Palárikovo	5 189	1 356	1 165	4 769	1 375	1 202	4 463	1 382	1 218	4 359	1 368	1 206

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

	Priemerný počet					Podiel trvale obývaných bytov vybavených (v %)						Podiel trvale obývaných bytov s 3+ obýtnymi miestnosťami (v %)
	trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	trvale bývajúci osôb na 1 obýtnu miestnosť	m ² obytnej plochy na osobu	ústredným kúrením	kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	automatickou práčkou	rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	osobným automobílom	počítačom	
Palárikovo	3,18	68,70	3,69	0,86	21,6	33,1	88,2	42,9	1,5	35,5	10,7	87,6
Priemer SR	3,49	64,52	3,61	0,98	18,9	58,2	84,7	48,6	2,4	38,8	6,9	79,5
Priemer okresu	2,98	60,40	3,33	0,89	20,3	66,5	89,6	45,7	5,2	36,3	10,5	76,4

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.1.4. Vzdelávanie a kultúra

Školstvo

Sústava škôl v obci je tvorená materskou školou a základnou školou, tým sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie do hierarchického systému. V tomto zmysle je potrebné zlepšiť komunikáciu medzi zainteresovanými subjektmi tak, aby školský vzdelávací systém v obci fungoval efektívne.

V zmysle Zákona č. 29/1984 Zb. § 5, § 6 základná škola poskytuje základné vzdelanie; žiaci nadobúdajú základné vedomosti, zručnosti a postoje v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie. Základná škola pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium. Činnosť základnej školy má nesporný vplyv na vyvážený rozvoj v obci. Zároveň dôležitým predpokladom pre rozvoj regiónu je stabilizácia ekonomicky produktívnych ľudí a vytvorenie podmienok pre život a prácu v regióne. Kvalitný výchovno-vzdelávací proces zabraňuje odlivu ekonomicky aktívnych obyvateľov z regiónu do centralizovaných aglomerácií miest. Zameraním školy je umožniť rozvíjať mimoškolské aktivity detí a spoluprácu s partnermi.

V obci je plno organizovaná Základná škola K. Strmeňa s vyučovacím jazykom slovenským. V roku 2006/2007 má škola 328 žiakov, z ktorých je 1 integrované dieťa. Materskú školu, ktorá je pričlenená k základnej v súčasnosti navštevuje 98 detí, predpoklad na budúci rok je 91 detí v škôlke a 318 žiakov základnej školy, z toho 2 integrované deti.

Samotná predškolská výchova je zameraná na výchovu a vzdelávanie detí od raného veku po vstup do základnej školy. Materská škola rozvíja osobnosť dieťaťa po stránke perceptuálno-motorickej, kognitívnej a sociálno-emocionálnej, pomáha rodine plniť jej výchovnú funkciu. Predškolská výchova zohráva dôležitú úlohu pri vyrovnávaní rozdielov medzi deťmi z rozličného socio-ekonomického a kultúrneho prostredia, dôležitú úlohu zohráva pri včasnom diagnostikovaní porúch vo vývine dieťaťa. Je potrebné umiestňovať čo najväčší počet detí do MŠ a to nielen vzhľadom na krízu rodiny, ale najmä preto, aby sa zvýšila kvalita ich ďalšieho vzdelávania. Materská škola plní kľúčovú úlohu v zlepšení pripravenosti žiakov pre vstup na ZŠ.

Všeobecným trendom je pokles obsadenosti všetkých školských i predškolských zariadení, ktorý vychádza z demografického vývoja a pretrvávajúcej migrácie obyvateľstva.

Kultúrne podujatia

V oblasti kultúry a spoločenského života sa konajú viaceré akcie (pravidelné každoročné podujatia, resp. podujatia, ktoré sa uskutočnili v roku 2006):

Tab.: Kultúrne podujatia			
Názov kultúrneho podujatia	Rok konania	Počet návštevníkov	Výška nákladov (v tis.Sk)
Páračky	2006	120	8
Fašiangové posedenie	2006	240	24
8. reprezentačný ples	2006	160	100
Obecná oslava Dňa učiteľov	2006	40	5
Branný pretek na počesť oslobodenia obce	2006	70	10
Šachový turnaj	2006	12	2
Stavanie mája	2006	600	30
Futbalový turnaj	2006	500	20
Hody spojené s prehliadkou historických vozidiel veteránov	2006	5000	100
Slávnostný galaprogram k 20. výročiu DK	2006	450	20
Palárikovský pohár	2006	600	20
Basketbalový turnaj	2006	120	10
Branno-športové hry	2006	180	15
Memoriál Petra Fiama	2006	250	10
Vatra zvrchovanosti	2006	2000	60
Pietna spomienka na SNP	2006	50	1
Výstava ovocia a zeleniny	2006	600	60
Stolnotenisový turnaj	2006	80	5
Koncert úcty k starším	2006	250	40
Mikulášske posedenie	2006	260	10
Vianočný koncert vďaky	2006	260	80
Štefanská zábava	2006	200	70
Silvestrovská zábava	2006	200	80

Dom kultúry v súčasnosti zabezpečuje kultúrno-spoločenské požiadavky širokej vrstvy obyvateľov obce. Keďže kultúrny dom v obci zastáva kľúčovú úlohu pri organizovaní významných kultúrnych podujatí. Fungujúca kultúrna infraštruktúra je dôležitá pre sociálno-ekonomický rozvoj regiónu, pretože poskytovaním adekvátnych priestorov na konferenčné, prednáškové, kultúrno-spoločenské a iné účely sa dosiahne vyvážený regionálny rozvoj prostredníctvom zvýšenia konkurencieschopnosti obce.

Obec Palárikovo patrí medzi zakladajúcich členov ZMOS, ďalej je členom v Regionálnom združení miest a obcí Novozámockej, Štúrovskej a Šurianskej oblasti, v Spoločenstve obcí mikroregiónu „Cergát – Váh“, v Združení obcí pre trvalo udržateľné nakladanie s komunálnymi odpadmi, v roku 2000 podpísala zmluvu o vzájomnej spolupráci s mestom Zubří v Českej republike. V roku 2006 sa do Palárikova premiestnilo sídlo medzinárodnej organizácie CIC z Paríža, pričom najhodnotnejšie trofeje sú umiestnené v palárikovskom kaštieli.

2.1.5. Životné prostredie

Nitriansky kraj svojou rozlohou 6 343,4 km² zaberá 12,9 % územia Slovenskej republiky. Nachádza sa v juhozápadnej časti Slovenskej republiky, pričom na juhu hraničí s Maďarskou republikou, na východe s Banskobystrickým krajom, na severe s Trenčianskym krajom a na západe s Trnavským krajom. V kraji je najjužnejší bod SR v obci Patince, v okrese Komárno.

Podľa územno-správneho usporiadania v zmysle zákona NR SR č. 221/1996 Z.z. sa člení na 7 okresov: Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce. Rozlohou najmenším okresom kraja je okres Šaľa (355,9 km²) a najväčším je okres Levice (1 551,1 km²), ktorý je zároveň aj najväčším okresom SR.

Reliéf kraja má prevažne rovinný a nížinný charakter prerušovaný pahorkatinami. Takmer celý kraj sa nachádza na Podunajskej pahorkatine a Podunajskej rovine, čo sú celky Podunajskej nížiny. Na severe sa krajom tiahne pohorie Trábeč, severovýchod je lemovaný výbežkami Štiavnických vrchov a sčasti Pohronským Inovcom. Podstatnú časť juhu a juhovýchodu kraja zaberá kvalitná poľnohospodárska pôda. Kraj patrí k najteplejším oblastiam a najproduktívnejším poľnohospodárskym centráram SR. Priemerná ročná teplota (údaje získané meraním v meteorologickej stanici v Hurbanove v roku 2004) je 10,2 oC. Kraj, najmä jeho južné oblasti sú bohaté na výskyt vodných zdrojov. Z hľadiska prírodného bohatstva vyniká kraj v oblasti termálnych prameňov v Podhájskej, Patinciach, Komárne, Poľnom Kesove a Štúrove. Územím kraja preteká viacero riek - najdlhšia slovenská rieka Váh, Dunaj, Nitra, Hron, Ipel' a Žitava, pričom rieky Dunaj a Ipel' tvoria prirodzenú štátnu hranicu s Maďarskom.

Na území kraja je 13 národných prírodných rezervácií, 45 prírodných rezervácií, 23 prírodných pamiatok a 57 chránených areálov. Na územie Nitrianskeho kraja zasahuje chránená krajinná oblasť Štiavnické vrchy (okres Levice), chránená krajinná oblasť Ponitrie (okres Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce). Na území okresu Nové Zámky sa nachádzajú Parížske močiare.

Najvýznamnejšie kultúrno-historické pamiatky (hrady a zámky) sú v kraji: Levický hrad, hrad Gýmeš (Jelenec), Nitriansky hrad, Oponický hrad, Topoľčiansky hrad, hrad Hrušov (Hostie) a Čierny hrad (Zlatno). Historické sídelné štruktúry má kraj vo forme mestskej pamiatkovej rezervácie Nitra. V okrese Levice sa nachádza pamiatková rezervácia ľudovej architektúry - skalné obydlia v obci Brhlovce. Okrem toho boli vyhlásené nasledovné pamiatkové zóny: Šahy, Komárno, Nitra - Staré mesto (Dolné mesto), Topoľčany, Zlaté Moravce a na vidieku Bátovce (okres Levice). Nitra je mesto na Slovensku s najstaršou písomnou zmienkou z r. 826.

Na území Nitrianskeho kraja sú zásoby nevyhradených nerastov, ako sú štrkopiesky, stavebný kameň a tehliarska surovina.

Okres Nové Zámky leží na juhu Nitrianskeho kraja v juhozápadnej časti Slovenskej republiky, na západe susedí s okresom Šaľa na severe s okresom Nitra a Levice, na juhu s okresom Komárno a na východe hraničí s Maďarskou republikou, kde prírodnú hranicu tvoria rieky Dunaj a Ipel'. Okrem pohraničných riek okresom pretekajú aj rieky Váh, Nitra, Žitava a Hron. Kvalita životného prostredia Okresu Nové Zámky je určená prevahou poľnohospodárskeho využívania jeho územia bez veľkých znečisťovateľov a v slovenskom kontexte sa dá hodnotiť ako priemerná.

Cez okres Nové Zámky pretekajú rieky Dunaj, Nitra, Ipel', Hron, Žitava a Váh. Trieda kvality vody v uvedených tokoch je nasledovná :

Tok	Trieda kvality vody
Dunaj	II. – III.
Nitra	IV. – V.
Hron	III. – IV.
Ipeľ	III. – IV.
Žitava	III. – IV.
Váh	III. – IV.

Vysvetlivky : I. veľmi čistá voda, II. čistá voda, III. znečistená voda, IV. silne znečistená voda, V. veľmi silne znečistená voda

Na znečisťovaní ovzdušia v okrese sa v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO₂, NO_x a CO a VOC.

Na území okresu Nové Zámky je 6 národných prírodných rezervácií /Kamenínske slanisko, Čenkovská step, Čenkovská lesostep, Kováčovské kopce – juh, Kováčovské kopce – sever a Parížske močiare/, 10 prírodných rezervácií /Žitavský luh, Torozlín, Čierna voda, Veľký les, Drieňova hora, Jurský chlm, Vášok, Sovie vinohrady, Bíňanský rybník a Čistiny/, 6 prírodných pamiatok /Stará Žitava, Potok Chrenovka, Meander Chrenovky, Bíňanský sprašový profil, Kamenický sprašový profil a Mužlianský potok/, 14 chránených areálov a 8 chránených stromov.

Priamo do katastrálneho územia obce Palárikovo zasahuje 52 ha anglický park, ktorý je zaradený do zoznamu chránených území, svetoznáma bažantnica, ktorá bezprostredne nadväzuje na park a Muflóniu oboru, a sú tu aj chránené duby. V sústave NATURA 2000 ako územie európskeho významu je zaradené aj územie časti obce známe ako „Palárikovské lúky“, z dôvodu výskytu pichliacha úzkolistého a obojživelníka kunka červenobruchá (Bombina bombina).

Obec Palárikovo má nepochybne jeden z najlepších, ak nie najlepší systém riešenia odpadového hospodárstva na Slovensku. Analýza systému nakladania s odpadmi v roku 1999 viedla k záveru, že je ekonomicky neúnosné a neefektívne voziť využiteľné zložky odpadu na skládku. V roku 2000 začali propagovať domáce kompostovanie. Na podporu obec zakúpila štiepkovač pre občanov na drvenie konárov. Predtým, ako v obci zaviedli separáciu odpadu, uskutočnili prieskum trhu potenciálnych odberateľov vytriedených druhotných surovín. Do roku 2004 zaviedli zber papiera a lepenky, viacvrstvových kombinovaných materiálov, skla, plastov, pneumatík, opotrebovaných autobaterií a akumulátorov, kovových obalov, elektronického šrotu, opotrebovaných káblov, veľkoobjemových odpadov, nebezpečných odpadov, drobných stavebných odpadov. Na všetky tieto komodity majú zmluvných odberateľov. V domácnostiach je zavedený vrecový systém zberu (domácnosti obdržia vrecia v rozsahu podľa potreby zdarma). Separovaný zber je vo všetkých inštitúciách, reštauráciách, ale i na miestnom cintoríne. Obec disponuje vlastným zberným dvorom a obecným kompostoviskom. Do zberu sa zapája 98 % obyvateľov. Obec vypracovala projekt Integrovaného regionálneho systému separovaného zberu. Do systému je zmluvne zapojených 29 obcí. Palárikovo je prvou slovenskou obcou, ktorá sa prihlásila ku koncepcii Smerovanie k nulovému odpadu. Obci spôsobuje problémy vodná erózia.

2.2. Analýza realizovaných opatrení

Konkurencieschopný a všestranne rozvinutý región je schopný efektívne využívať všetky zdroje pri zachovaní prírodných, kultúrnych a historických hodnôt, pamiatok regiónu a životného prostredia. Mobilizácia vnútorných zdrojov regiónu a získanie mimoregionálnych zdrojov nevyhnutných pre financovanie rozvojových zámerov.

Nižšie uvedená tabuľka obsahuje v minulosti realizované projekty s uvedením názvu projektu, roku realizácie, stručný popis, ako aj výška nákladov a dotácie s konkrétnym uvedením poskytovateľa.

Tab.: Realizované projekty					
Názov realizovaného projektu	Rok	Popis projektu	Výška nákladov (v mil. Sk)	Dotácia (v mil. Sk)	Poskytovateľ dotácie
Kanalizácia	2003-2006	Kanalizácia	19,5	10	Enviromentálny fond MŽP SR
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2003-2004	Rekonštrukcia MK, chodníkov	10	8,2	MP SR, SAPARD
Rekonštrukcia MŠ na 9 b.j.	2002-2003	Malometrážne byty	4,2	4,2	MVRR SR, ŠFRB
Rekonštrukcia budovy na zberný dvor	2004-2005	Zberný dvor separovaného odpadu	10,2	7	Recyklačný fond
Rozšírenie a intenzifikácia regionálneho separovaného zberu	2006-2007	Technológia separovaného zberu	9,3	8,9	ERDF, ŠR SR
Rekonštrukcia základnej školy	2007	Rekonštrukcia budovy ZŠ	30	29	MVRR SR, OPZI 3.1.1

Všetky realizované investície v obci riešili akútne a chronické problémy obce, ktoré znižovali jej konkurencieschopnosť, atraktivitu z hľadiska cestovného ruchu a znižovali kvalitu života obyvateľov.

Infraštruktúrna investícia predstavuje základný prostriedok stimulu ekonomického rozvoja, na základe ktorého je možné odštartovať proces revitalizácie a obnovy v obci. Samotné investície prispievajú k znižovaniu nezamestnanosti a integrácii marginalizovaných skupín obyvateľstva. Stavebné práce poskytujú spravidla pracovnú príležitosť miestnym firmám. Pre ekonomický rozvoj obce je dôležitá kvalitná a moderná infraštruktúra, ktorá je jedným z pilierov ekonomického a spoločenského rozvoja, prílevu investorov a výstavby nových výrobných a podnikateľských kapacít v obci.

Obec každoročne realizuje niekoľko investičných akcií menšieho rozsahu, ako sú opravy a odstránenie havarijných stavov na obecnom majetku.

2.3. SWOT analýza

Silné stránky

- ☐ Medzi kľúčové faktory rozvoja obce patrí jej výborná geografická poloha a veľkosť, ktorá výraznou mierou determinuje a určuje budúci rozvoj a úroveň konkurencieschopnosti obce v budúcnosti. Dobrá štruktúra sídelnej siete pre obsluhu územia má význam predovšetkým z hľadiska lokalizácie firiem a z hľadiska kvality života obyvateľov v obci.
- ☐ Blízkosť významných mestských sídel prepojených s obcou dopravnou a technickou infraštruktúrou prináša so sebou predovšetkým ekonomické a sociálne výhody, ako sú napr. dostatok pracovných príležitostí, kvalitná štruktúra ekonomických činností a predpoklad pre a rast a rozvoj potrieb a sociálnych istôt obyvateľstva a znižovanie nezamestnanosti.
- ☐ Palárikovo sa nachádza v regióne so značným potenciálom pre rozvoj priemyslu v okolí. V budúcnosti sa očakáva rozvoj priemyslu a v rámci neho zvyšovanie produktivity práce a pridanej hodnoty. Kvalitné podmienky pre umiestnenie firiem a závodov v spojení s relatívnym dostatkom zdrojov v regióne tiež vzbudzujú záujem investorov.
- ☐ Samotná lokalizácia strategického podniku v regióne vytvára značné množstvo pracovných príležitostí. Strategický podnik disponuje väčším objemom kapitálových zdrojov a môže si dovoliť spravidla rozsiahle investície do inovácií. Ekonomický impulz vyžarovaný zo strategického podniku sa prejavuje v hierarchii väzieb na iné firmy v regióne. Významným faktorom rozvoja je aj rozvoj podnikateľských aktivít s vysokým stupňom pridanej hodnoty, takéto ekonomické jednotky sa vyznačujú vysokým stupňom inovatívnosti a vysokými investíciami do rozvoja a modernizácie.
- ☐ Významným faktorom rozvoja je aj obnova evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov sa realizuje podľa každoročne vládou Slovenskej republiky schvaľovaných harmonogramov. V konaní sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahov k nim poskytnuté nájomcami pozemkov alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedi svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov.
- ☐ dobré teritoriálne pokrytie energetickou sieťou s primeranou prenosovou kapacitou a s mierne zvyšujúcou energetickou bilanciou.
- ☐ školská aj predškolská infraštruktúra.
- ☐ uplatňovanie zákona o odpadoch (dôraz na nútenú separáciu a recykláciu)

Slabé stránky

- ☐ nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave životného prostredia
- ☐ nedostatočná osвета o problematike rovnosti príležitostí a ochrane pred diskrimináciou
- ☐ počet pracovných príležitostí v obci nepokrýva kapacity ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce
- ☐ nevyhovujúci stav niektorých úsekov miestnych komunikácií
- ☐ nedostatočné využívanie potenciálu vidieckeho CR a agroturistiky
- ☐ absencia domu sociálnych služieb

Príležitosti

- ☐ pozitívna migrácia
- ☐ možnosti cezhraničnej spolupráce

- ☐ dokonalé zmapovanie existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognóza jeho očakávaného vývoja v budúcnosti je rozhodujúcim faktorom ekonomickej úspešnosti obce.
- ☐ využitie ekonomického potenciálu
- ☐ odstraňovanie administratívnych bariér podnikania a zlepšovanie podnikateľského prostredia
- ☐ prílev zahraničných investícií do regiónu
- ☐ zvyšovanie kompetencií samosprávy
- ☐ možnosti partnerskej spolupráce všetkých subjektov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií zainteresovaných do oblasti sociálnych služieb
- ☐ rozvoj informačných technológií
- ☐ možnosti čerpania prostriedkov z fondov EU
- ☐ možnosti využívania alternatívnych zdrojov energie
- ☐ rozvoj odvetví využívajúcich obnoviteľné domáce zdroje
- ☐ nedostatočne využité turistické atrakcie - silný potenciál pre ďalší rozvoj cestovného ruchu
- ☐ veľmi dobré napojenie obce na dôležité dopravné koridory
- ☐ atraktívne prostredie s potenciálom priťiahnutia vyšších príjmových skupín obyvateľov do obce
- ☐ zapájanie obyvateľov a nezamestnaných pri úpravách a zveľaďovaní obce
- ☐ pomoc mladým rodinám pri získavaní bývania v obci

Ohrozenia

- ☐ presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných zdrojov
- ☐ zvyšovanie administratívnej záťaže vo verejnej správe
- ☐ nízka miera vymožiteľnosti práva v oblasti životného prostredia
- ☐ nedostatok financií
- ☐ legislatívne reštrikčné opatrenia od nadradených orgánov
- ☐ odliv kvalifikovanej pracovnej sily
- ☐ pokles počtu žiakov v základnej škole
- ☐ zvyšujúca sa intenzita cestnej dopravy
- ☐ pokles a strata občianskych iniciatív v oblasti kultúry
- ☐ nízky dôraz na vlastnícke vzťahy - to, čo nikomu nepatrí, alebo to patrí všetkým, je devastované a nesprávne využívané
- ☐ nekomunikovanie prevencie v oblasti kriminality
- ☐ stagnácia vzdelanostnej úrovne obyvateľstva
- ☐ devastácia životného prostredia
- ☐ finančný dopad na rozpočet obce v dôsledku prísnejších predpisov na ochranu životného prostredia
- ☐ nepriaznivý demografický vývoj – trend starnutia obyvateľstva

2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Hlavné príčiny regionálnych disparít sú v predovšetkým v realizácii postupných krokov ekonomickej reformy (devalvácia meny, liberalizácia cien, konverzia a následný rozpad trhov, odbytové ťažkosti) pôsobia s rôznou intenzitou na ekonomiku regiónov SR. Dopad pôsobenia postupných krokov ekonomickej reformy mal vplyv na štruktúru ekonomiky regiónov. Postup ekonomickej reformy sprevádzalo zhoršovanie ekonomickej situácie v okresoch a mikroregiónoch s monoštruktúrnym zameraním výrobné základne. Išlo predovšetkým o okresy, alebo ich časti, kde rozhodujúca výrobná aktivita sa dostala do depresie a dochádzalo k prudkému znižovaniu zamestnanosti. Ekonomický úpadok výrobných aktivít pretrváva v priebehu celého transformačného procesu.

Disparity a faktory rozvoja ovplyvňujúce úroveň udržateľnej celkovej konvergencie SR k EÚ 15 v programovacom období 2007 až 2013:

Kľúčové disparity:

1. nedostatočne využitý existujúci rastový potenciál regiónov,
2. nedostatočná úroveň rastového potenciálu regiónov,
3. sektorové a regionálne rozdiely v konkurencieschopnosti dané nedostatočným využitím existujúceho rastového potenciálu, ako aj jeho nedostatočnou úrovňou
4. útlm poľnohospodárskej prvovýroby

Hlavné faktory rozvoja:

1. zlepšenie dostupnosti regiónov a dovybavenie územia infraštruktúrou,
2. rozvoj ľudského potenciálu a efektívne využitie pracovných síl,
3. využitie, reštrukturalizácia, rozvoj produkčného potenciálu a zvyšovanie inovačnej kapacity regiónov
4. Zachovanie a ochrana životného prostredia v obci

Koherentné poradie faktorov rozvoja

Medzi kľúčové faktory rozvoja obce patrí jej výborná geografická poloha, ktorá výraznou mierou determinuje a určuje budúci rozvoj a úroveň konkurencieschopnosti obci v budúcnosti. Dobrá štruktúra sídelnej siete pre obsluhu územia má význam predovšetkým z hľadiska lokalizácie firiem a z hľadiska kvality života obyvateľov v obci.

Blízkosť významných mestských sídel prepojených s obcou dopravnou a technickou infraštruktúrou prináša zo sebou predovšetkým ekonomické a sociálne výhody. Ako sú napr. dostatok pracovných príležitostí, kvalitná štruktúra ekonomických činností a predpoklad pre a rast a rozvoj potrieb a sociálnych istôt obyvateľstva a znižovanie nezamestnanosti.

Významným faktorom rozvoja je aj ukončená obnova evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov sa realizuje podľa každoročne vládou Slovenskej republiky schvaľovaných harmonogramov. V konaní sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahov k nim poskytnuté nájomcami pozemkov alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovej evidencie pozemkov, ktorý je známy pod skratkou ROEP.

Ekonomický potenciál daného regiónu predstavuje spolupôsobenie existujúcich ľudských zdrojov, kapitálu a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Ekonomický potenciál je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností obce a determinantom životnej úrovne jej obyvateľstva. Je východiskom všetkých rozvojových zámerov, ktoré sa obce dotýkajú. Dokonalé zmapovanie existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognóza jeho očakávaného vývoja v budúcnosti je rozhodujúcim faktorom ekonomickej úspešnosti obce.

Využitie ekonomického potenciálu obce závisí od viacerých faktorov. Okrem dopytu sú to predovšetkým ekonomicko-technické parametre výrobných zariadení alokovaných v regióne, konkurencieschopnosť ich potenciálnej produkcie, kvalita a dostupnosť pracovnej sily a pod. Úroveň tohto potenciálu a stupeň jeho využitia sa priamo odzrkadľuje v ekonomickej výkonnosti obce.

Koherentné poradie disparít

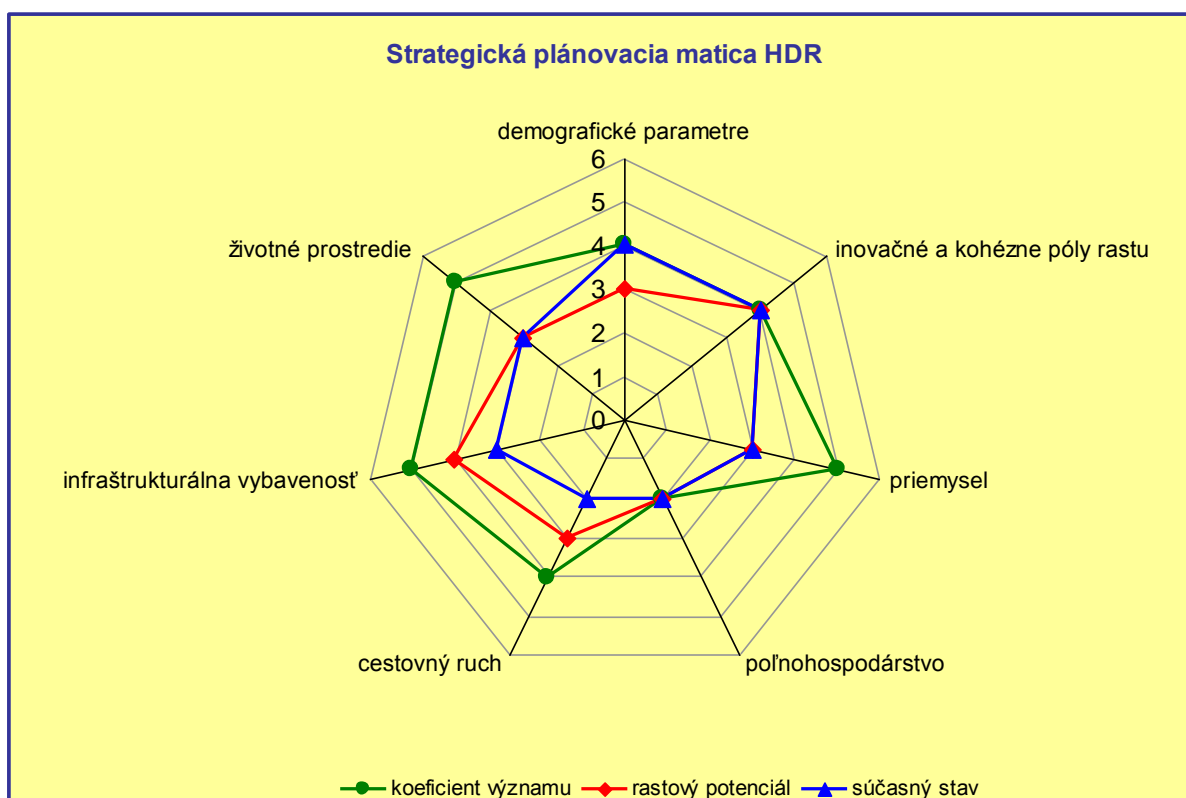
Nedostatočné využitie existujúceho rastového potenciálu v obci bude mať v budúcnosti za následok hospodárske zaostávanie obce v porovnaní s okolitými obcami a následne celkový

úpadok, pokles počtu obyvateľov a znižovanie kvality života v dôsledku zastarávania infraštruktúry.

Disparitou pre obec je jej veľkosť, ktorá vo významnej miere ovplyvňuje zloženie a efektívnosť miestnych verejných výdavkov. Preto v dôsledku ďalšieho presunu kompetencií na obce by bolo potrebné sa podrobnejšie zaoberať vzťahom medzi efektívnou veľkosťou samosprávnej jednotky a vplyvom obyvateľov na rozsah a štruktúru poskytovaných miestnych verejných služieb.

Nedobudovanie dopravnej infraštruktúry spôsobí zaostávanie regiónu a nevhodný režim dopravy zvýši záťaž životného prostredia aj priamo v obci. Dopravná infraštruktúra a jej napojenosť na nadradené dopravné ťahy je bezprostredne podmieňujúcim faktorom alokácie firiem v obci alebo jej okolí. Vybudované cestné a železničné siete v regióne umožňujú približovať materiály, tovary i obyvateľstvo k rozvojovým pólom.

Na základe definícií jednotlivých kľúčových faktorov a disparít rozvoja bola vypracovaná strategická plánovacia matica pre určenie najperspektívnejších vektorov rozvoja.

Uvedené parametre na osiach predstavujú oblasti ktoré sú vitálne pre rozvoj obce. Súčasný stav poukazuje na blízkosť obce k centráram rozvoja, kvalitné životné prostredie, priaznivé sú demografické parametre. Parametre pre poľnohospodárstvo a priemysel v obci, ktorý je založený prevažne na mikro-podnikoch sú priemerné. Infraštruktúrna vybavenosť v obci vykazuje priemerné hodnoty, ktoré však sú čiastočne vyvážené blízkosťou k inovačným a kohéznym pólom rastu. Napriek tomu je zreteľný ich rastový potenciál. Podstatným faktorom rozvoja obce je životné prostredie regiónu. V súčasnej dobe je životné prostredie regiónu obce v dobrom stave, preto je potrebné ho udržať a chrániť, pretože je základom potrebným pre rozvoj ostatných parametrov.

3. Rozvojová stratégia

Rozvojová stratégia má nasledovné východiská:

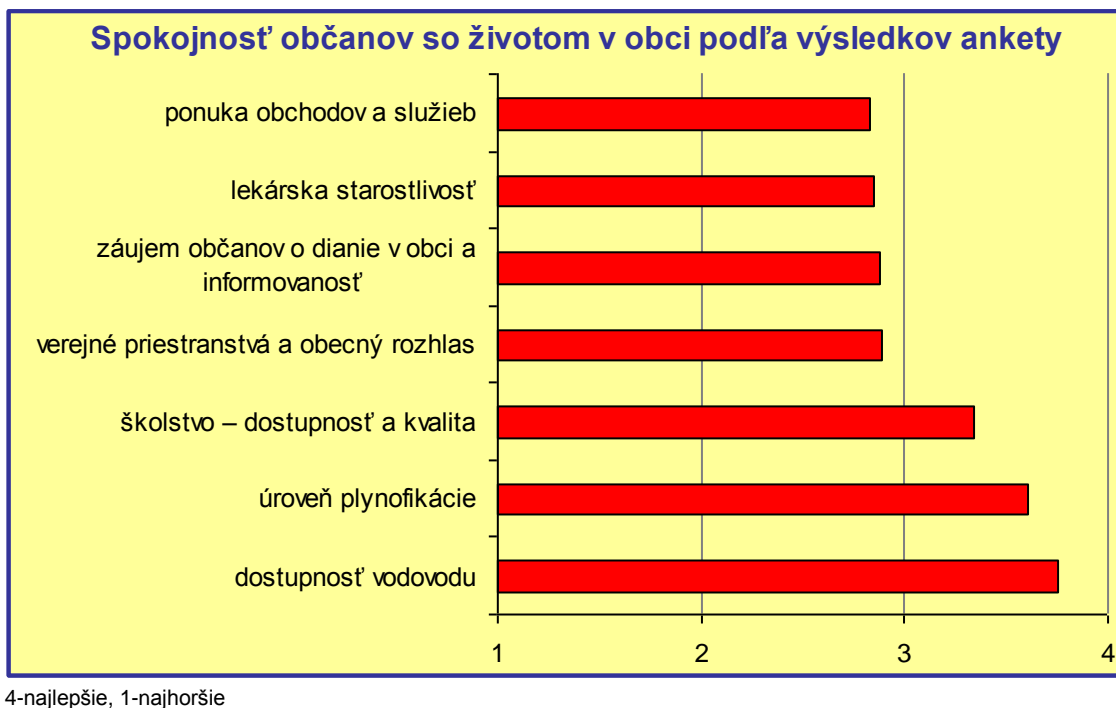
- **rozvojové stratégie na vyššej úrovni** v štruktúre regionálneho rozvoja (Národného strategického plánu rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2007 - 2013, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja).
- **disperzná teória rozvoja.** NSRR 2007-2013 je budovaný na základe teórie pólov rozvoja, avšak pri koncipovaní PHSR a plánovaných aktivít bola zohľadnená aj Disperzná teória rozvoja, ktorá sa zameriava na komplexný plošný rozvoj regiónu a územia ako celku.
- **výsledky socio-ekonomickej analýzy**, SWOT analýza a analýzy kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja obce
- **výsledky dotazníka** – pomocou neho majú byť do PHSR obce premietnuté potreby, názory a myšlienky o jej budúcom smerovaní z pohľadu obyvateľov
- **určenie nevyhnutných potrieb**, ktoré vyplývajú z platnej legislatívy (napr. nové normy v oblasti ochrany Životného prostredia)

3.1. Ciele a priority

Globálnym cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Palárikovo je podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Strategickým cieľom obce je vytvorenie vhodného sociálne – trhového a trvalo-udržateľného prostredia, ktoré bude podporovať vlastné úsilie a výkony obyvateľov pri tvorbe pracovných príležitostí, bude založené na akceptácii vlastníckych práv jednotlivcov a povedie jednotlivcov k dobrovoľnej zodpovednosti o sociálne slabších a o životné prostredie. Jednotlivé prioritné oblasti s popisom cieľov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Priority a ciele		
Č.	Priorita	Cieľ
1	Podpora trvalo udržateľného rozvoja	Zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov: - priemysel - cestovný ruch - ostatné služby - poľnohospodárstvo
2	Ochrana životného prostredia	Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia.
3	Investície do občianskej infraštruktúry	Prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania.
4	Rozvoj občianskej spoločnosti	Cieľom je aktivizácia obyvateľstva formou kultúrnych a športových podujatí ako aj kontinuálne zvyšovanie participácie obyvateľov na dianí v obci.
5	Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov	Cieľom je skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

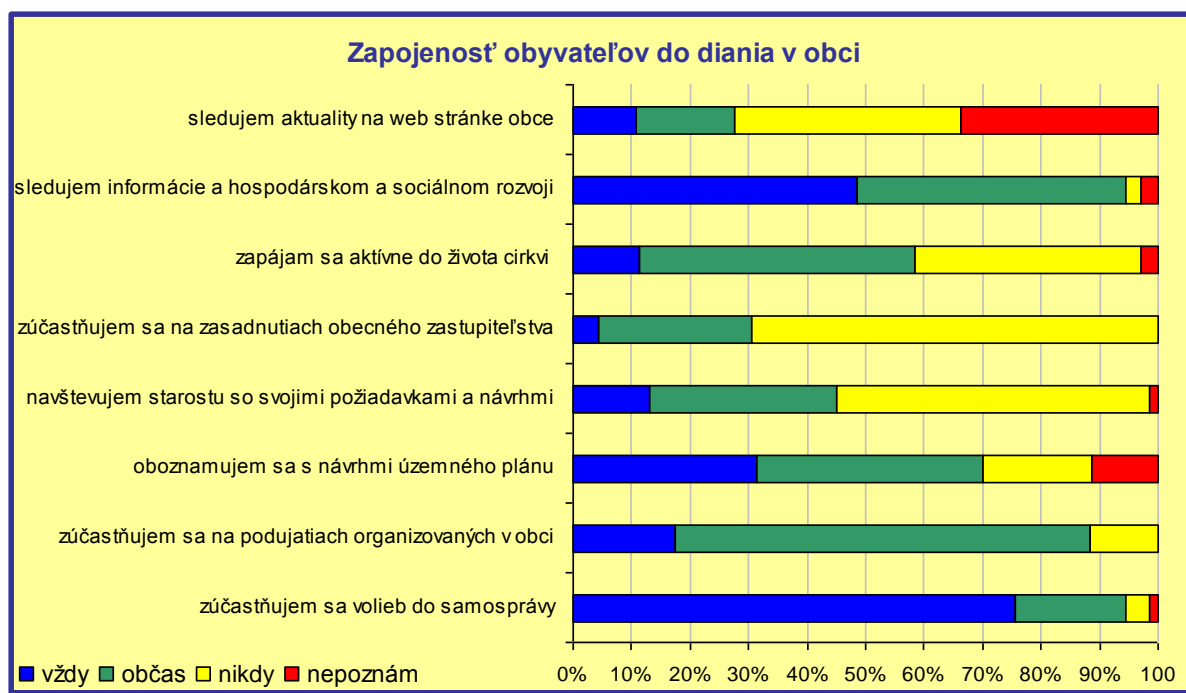
Výsledky ankety

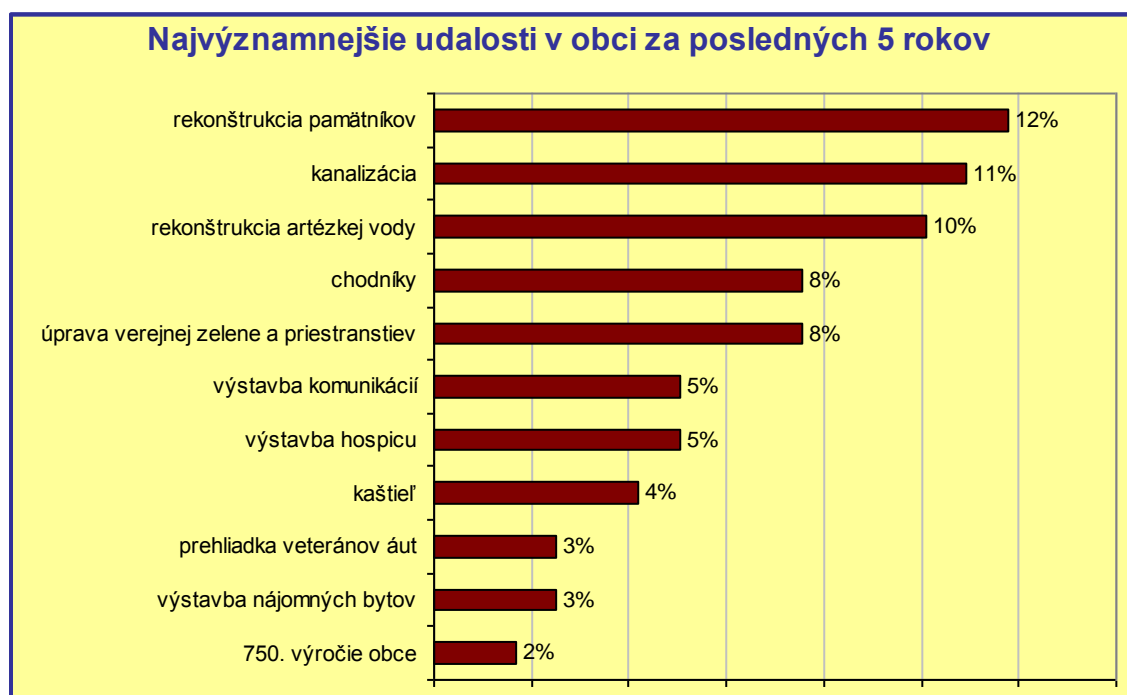
Časť dotazníka bola zameraná na určenie miery spokojnosti obyvateľov s jednotlivými faktormi kvality života v obci. Na základe ankety je možné identifikovať celkovú spokojnosť občanov, výrazne sú občania nespokojní s ponukou obchodov a služieb.

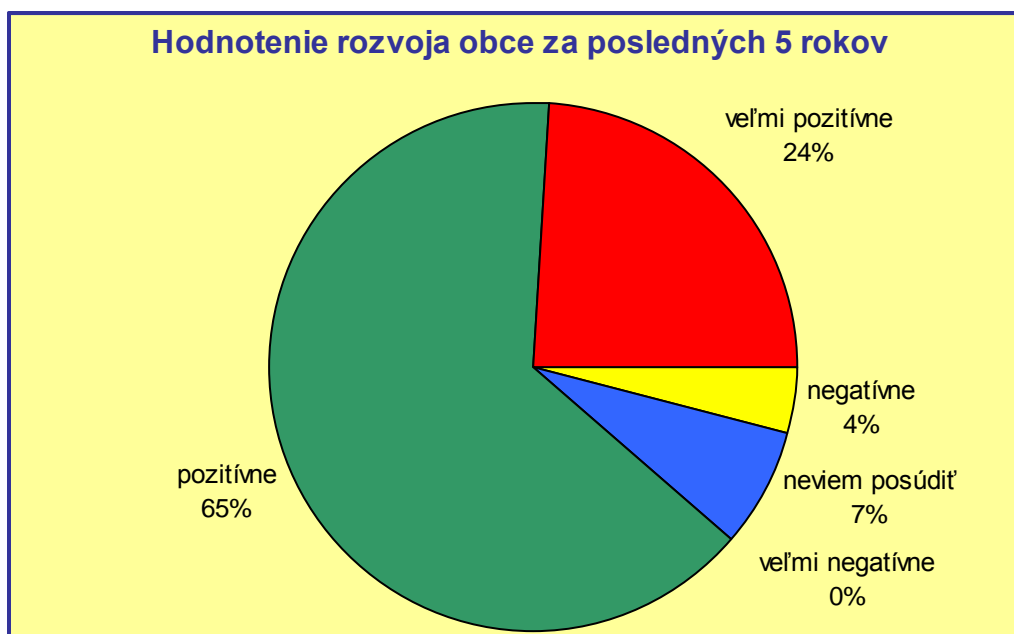
Z pohľadu priorít rozvoja obce z pohľadu obyvateľov jednoznačne dominuje priorita vytvárania pracovných príležitostí v obci. Nasleduje kvalita hromadnej dopravy. Ostatné priority sú približne rovnaké.

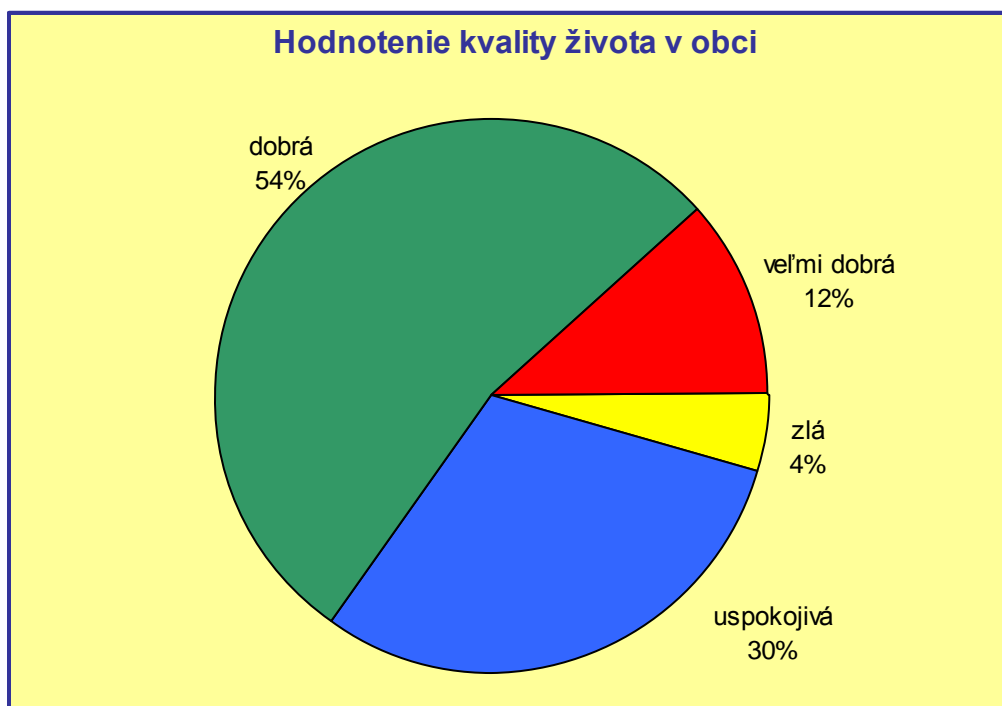
Z hľadiska hodnotenia zapojenosti obyvateľov do diania v obci vyplynulo, že väčšina zúčastnených občanov sa pravidelne v nejakej forme zapája do občianskych a spoločenských aktivít.

Medzi najvýznamnejšie udalosti v obci považuje 12% respondentov rekonštrukcie pamätníkov, s 11% nasleduje kanalizácia. Občania považujú v najväčšej miere za najvýznamnejšie udalosti hlavne infraštrukturálne investície v obci.

Celkovo je rozvoj obce hodnotený veľmi pozitívne a pozitívne (spolu 89%). Negatívne a veľmi negatívne je rozvoj obce hodnotený u 4% respondentov. 7% respondentov nevedelo posúdiť.

66% občanov obce hodnotí kvalitu života v obci ako veľmi dobrú až dobrú.

3.2. Opatrenia a aktivity

Opatrenia boli navrhnuté a budú realizované s cieľom komplexného zabezpečenia cieľov stanovených v časti 3.1. Ciele a priority a boli rozdelené podľa prioritných oblastí.

Sumár opatrení:

Opatrenie: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí

Cieľ opatrenia: Cieľom je zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov: priemysel, cestovný ruch, služby, poľnohospodárstvo, ostatné.

Stručná charakteristika opatrenia: Pre zabezpečenie ekonomického rozvoja obce je nutné realizovať opatrenie, ktoré tento rozvoj podporí (pomocou aktivít), avšak realizácia opatrenia bude koncipovaná a komplexne zabezpečená so zreteľom na trvalú udržateľnosť.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Opatrenie: Zabezpečenie ochrany životného prostredia

Cieľ opatrenia: Cieľom je zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia.

Stručná charakteristika opatrenia: Zabezpečenie rozvoja, ktorý neničí, ale zachováva životné prostredie so zreteľom na špecifické požiadavky a potreby obce a regiónu a vytvára synergický a komplementárny súlad s ostatnými opatreniami.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Opatrenie: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce

Cieľ opatrenia: Cieľom je prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania.

Stručná charakteristika opatrenia: Zabezpečenie potrebnej technickej infraštruktúry pre kontinuálne zvyšovanie a udržanie kvality života obyvateľstva a naplnenie jeho potrieb ako aj potrieb firiem sídliačich na území obce a využívajúcich uvedenú infraštruktúru.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Opatrenie: Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní

Cieľ opatrenia: Cieľom je aktivizácia obyvateľstva formou kultúrnych a športových podujatí ako aj kontinuálne zvyšovanie participácie obyvateľov na daniach v obci.

Stručná charakteristika opatrenia: Investície pre zabezpečenie a skvalitnenie demokratického systému riadenia obce smerom zdola nahor, za účasti všetkých občanov a zabezpečenie a posilnenie multikulturálnej spoločnosti založenej na odlišných základoch, kultúre a histórii, odbúravanie rasových a etnických predsudkov a posilnenia rodovej rovnoprávnosti a občianskej spolupatričnosti.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Opatrenie: Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu

Cieľ opatrenia: Cieľom je skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

Stručná charakteristika opatrenia: Investície pre skvalitnenie poskytovaných služieb obyvateľstvu so zameraním na znevýhodnené skupiny obyvateľstva, marginalizované skupiny a sociálne odkázaných občanov.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Sumarizácia nákladov na jednotlivé opatrenia:

Opatrenie	počet aktivít	celková suma na opatrenie v tis. Sk
Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí	10	337 140
Zabezpečenie ochrany životného prostredia	3	171 250
Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	4	82 695
Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní	1	10 400
Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu	3	26 100

Vysvetlivky k údajom uvedeným v aktivitách:

Financovanie:

- *Náklady v tis. Sk:* Náklady na samotnú technickú realizáciu
- *Možnosti financovania:* možnosti získania financovania s uvedením potencionálneho zdroja
- *Náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj. dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie):* finančné náklady ktoré nie sú kalkulované v nákladoch na samotnú technickú dokumentáciu ale sú pre realizáciu projektu nevyhnutné. Jedná sa o náklady zo strany obce, pri investíciách pri ktorých je investor iný ako obec sa nekalkulujú.
- *Potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk:* súčet nákladov na samotnú technickú realizáciu projektu a nákladov na prípravu projektu. V prípade financovania projektov z využitím nenávratného finančného príspevku (alebo financovanie projektov súkromných investorov) je tu uvedená len suma ktorú projekt vyžaduje prefinancovať zo strany obce.

Dopady:

Dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): sa udáva v hodnote za 1 kalendárny rok

1. Opatrenie: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí

Aktivita: priemyselný park
<p>Popis: vybudovanie priemyselného parku a potrebnej infraštruktúry</p> <p>prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja</p> <p>Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2007-2008)</p> <p>zodpovedný za realizáciu: obec</p> <p>dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1</p>
<p>Financovanie:</p> <p>Náklady v tis. Sk: 150000</p> <p>možnosti financovania:</p> <p>náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0</p> <p>potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1500</p>
<p>Dopady:</p> <p>dopad na zamestnanosť: veľmi pozitívny - viac ako 500 nových prac.príležitostí</p> <p>dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): veľmi pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 500 tis. Sk</p> <p>dopad na kvalitu života: pozitívny</p>
Aktivita: revitalizácia a hospodárske využitie pamiatok
<p>Popis: vodáreň</p> <p>prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja</p> <p>Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2008-2009)</p> <p>zodpovedný za realizáciu: obec</p> <p>dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2</p>
<p>Financovanie:</p> <p>Náklady v tis. Sk: 5000</p> <p>možnosti financovania: NSRR 2007-2013, Regionálny OP, Opatrenie 1.4 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území</p> <p>náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 250</p> <p>potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500</p>
<p>Dopady:</p> <p>dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest</p> <p>dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk</p> <p>dopad na kvalitu života: pozitívny</p>
Aktivita: rekonštrukcia budovy školy na múzeum
<p>Popis: rekonštrukcia nevyužitej budovy cirkevnej školy na múzeum</p> <p>prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja</p> <p>Plánovaný rok realizácie: 2011</p> <p>zodpovedný za realizáciu: obec</p> <p>dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3</p>
<p>Financovanie:</p> <p>Náklady v tis. Sk: 15000</p> <p>možnosti financovania: NSRR 2007-2013, Regionálny OP, Opatrenie 1.4 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území</p> <p>náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 650</p> <p>potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1400</p>
<p>Dopady:</p> <p>dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest</p> <p>dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk</p> <p>dopad na kvalitu života: pozitívny</p>

Aktivita: strelnica
Popis: rekonštrukcia strelnice, rozšírenie obecnej TJ, vytvorenie ubytovacích kapacít
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja
Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2007-2009)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 6000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 240
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 6240
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: nulový

Aktivita: investície Poľno SME, s.r.o.
Popis: investície a dostavba mechanizačného strediska, výstavba skladovacej kapacity na obilie, nákup poľnohospodárskej techniky
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja
Plánovaný rok realizácie: (podľa finančných možností v období: 2007-2013)
zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 25000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0
Dopady:
dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: investície ITALSLOVA, s.r.o.
Popis: vybudovanie obchodno-riadiaceho centra a sušiarne, nákup technológií
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja
Plánovaný rok realizácie: (podľa finančných možností v období: 2007-2013)
zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 50000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0
Dopady:
dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: investície Juraj Benko

Popis: prestavba výkupne zeleniny, technológie na balenie a triedenie zeleniny

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: (podľa finančných možností v období: 2007-2013)

zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 5000

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: investície Pavol Križan

Popis: stavebné investície - cestovný ruch, alternatívne využitie energie, nákup poľnohospodárskej techniky

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: (podľa finančných možností v období: 2007-2013)

zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 60000

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: investície LESY SR, š.p.

Popis: terénne úpravy, bažantica, nákup technológií

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: (podľa finančných možností v období: 2007-2013)

zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 10000

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: investície Ing. Pavol Krnáč
Popis: výstavba skladovej haly a technologického objektu, nákup technológií
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja
Plánovaný rok realizácie: (podľa finančných možností v období: 2007-2013)
zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 10000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0
Dopady:
dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

2. Opatrenie: Zabezpečenie ochrany životného prostredia

Aktivita: Obecná kanalizácia
Popis: dobudovanie obecnej kanalizácie
prioritná oblasť: Ochrana životného prostredia
Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2008-2013)
zodpovedný za realizáciu: Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Nitra
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 150000
možnosti financovania: Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Nitra
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: veľmi pozitívny

Aktivita: plynofikácia
Popis: plynofikácia časti obce Ľudovítov
prioritná oblasť: Ochrana životného prostredia
Plánovaný rok realizácie: 2008
zodpovedný za realizáciu: SPP
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 10000
možnosti financovania: SPP
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: veľmi pozitívny

Aktivita: odpadové hospodárstvo

Popis: revitalizácia aktivít v oblasti odpadového hospodárstva

prioritná oblasť: Ochrana životného prostredia

Plánovaný rok realizácie: 2012 (podľa finančných možností v období: 2012-2013)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 5000

možnosti financovania: NSRR 2007-2013, OP životné prostredie, Opatrenie 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 250

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

3. Opatrenie: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce**Aktivita: komunikácie**

Popis: rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií a čakární

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2007 (podľa finančných možností v období: 2007-2009)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 25000

možnosti financovania: NSRR 2007-2013, Regionálny OP, Opatrenie 2.2 Regenerácia sídiel

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 1050

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 2300

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: veľmi pozitívny

Aktivita: modernizácia školy

Popis: modernizácia vybavenia školy a zmeny foriem vyučovania

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2009-2010)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 3000

možnosti financovania: NSRR 2007-2013, Regionálny OP, Opatrenie 1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 80

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 230

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: modernizácia verejného osvetlenia

Popis: modernizácia VO v obci

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2012 (podľa finančných možností v období: 2012-2013)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 1500

možnosti financovania: NSRR 2007-2013, Regionálny OP, Opatrenie 2.2 Regenerácia sídiel

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 65

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 140

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: obecné byty

Popis: dobudovanie obecných nájomných bytov

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2009 (podľa finančných možností v období: 2008-2010)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 50000

možnosti financovania: ŠFRB

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 2000

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 42000

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

4. Opatrenie: Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní

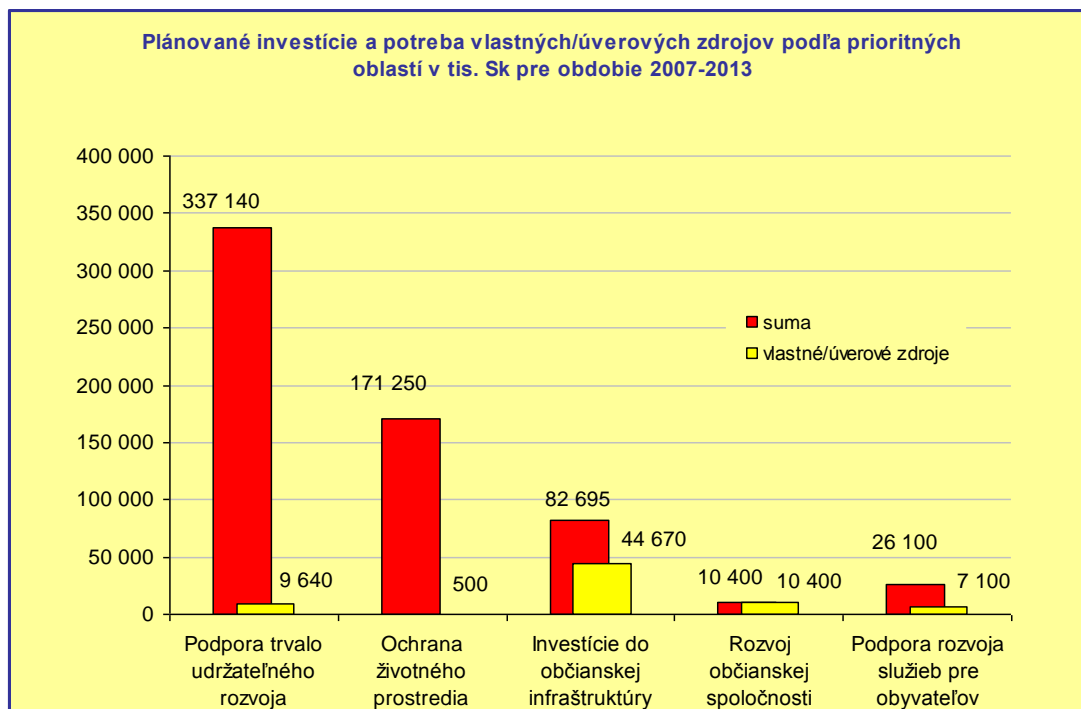
Aktivita: rekonštrukcia budovy MŠ Poštová
Popis: rekonštrukcia budovy na budovu OcÚ
prioritná oblasť: Rozvoj občianskej spoločnosti
Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2008-2009)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 10000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 400
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 10400
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

5. Opatrenie: Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu

Aktivita: rekonštrukcia budovy OcÚ na vytvorenie domu sociálnych služieb
<p>Popis: vytvorenie domu sociálnych služieb</p> <p>prioritná oblasť: Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov</p> <p>Plánovaný rok realizácie: 2011 (podľa finančných možností v období: 2010-2012)</p> <p>zodpovedný za realizáciu: obec</p> <p>dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2</p>
<p>Financovanie:</p> <p>Náklady v tis. Sk: 15000</p> <p>možnosti financovania: NSRR 2007-2013, Regionálny OP, Opatrenie 1.2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately</p> <p>náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 650</p> <p>potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1400</p>
<p>Dopady:</p> <p>dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest</p> <p>dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný</p> <p>dopad na kvalitu života: veľmi pozitívny</p>
Aktivita: rekonštrukcia ZS
<p>Popis: rekonštrukcia budovy zdravotného strediska</p> <p>prioritná oblasť: Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov</p> <p>Plánovaný rok realizácie: 2012 (podľa finančných možností v období: 2012-2013)</p> <p>zodpovedný za realizáciu: obec</p> <p>dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3</p>
<p>Financovanie:</p> <p>Náklady v tis. Sk: 5000</p> <p>možnosti financovania: NSRR 2007-2013, OP zdravotníctvo, Opatrenie 1.1 Reštrukturalizácia systému zdravotnej starostlivosti</p> <p>náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 250</p> <p>potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500</p>
<p>Dopady:</p> <p>dopad na zamestnanosť: nulový vplyv</p> <p>dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk</p> <p>dopad na kvalitu života: pozitívny</p>
Aktivita: cintorín
<p>Popis: rozšírenie obecného cintorína</p> <p>prioritná oblasť: Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov</p> <p>Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2008-2010)</p> <p>zodpovedný za realizáciu: obec</p> <p>dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2</p>
<p>Financovanie:</p> <p>Náklady v tis. Sk: 5000</p> <p>možnosti financovania:</p> <p>náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 200</p> <p>potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 5200</p>
<p>Dopady:</p> <p>dopad na zamestnanosť: nulový vplyv</p> <p>dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný</p> <p>dopad na kvalitu života: nulový</p>

3.3. Opis rozvojovej stratégie

Samotná charakteristika rozvojovej stratégie vyplýva z piatich prioritných oblastí určených v kapitole 3.1.

Výška investícií bola kalkulovaná na základe prioritných oblastí a na základe strategickej plánovacej matice HDR. Určuje potrebu vlastných zdrojov podľa výšky investícií, ktoré boli definované ako determinujúce faktory rozvoja obce. Výška plánovaných investícií / nákladov pre jednotlivé prioritné oblasti závisí od viacerých faktorov:

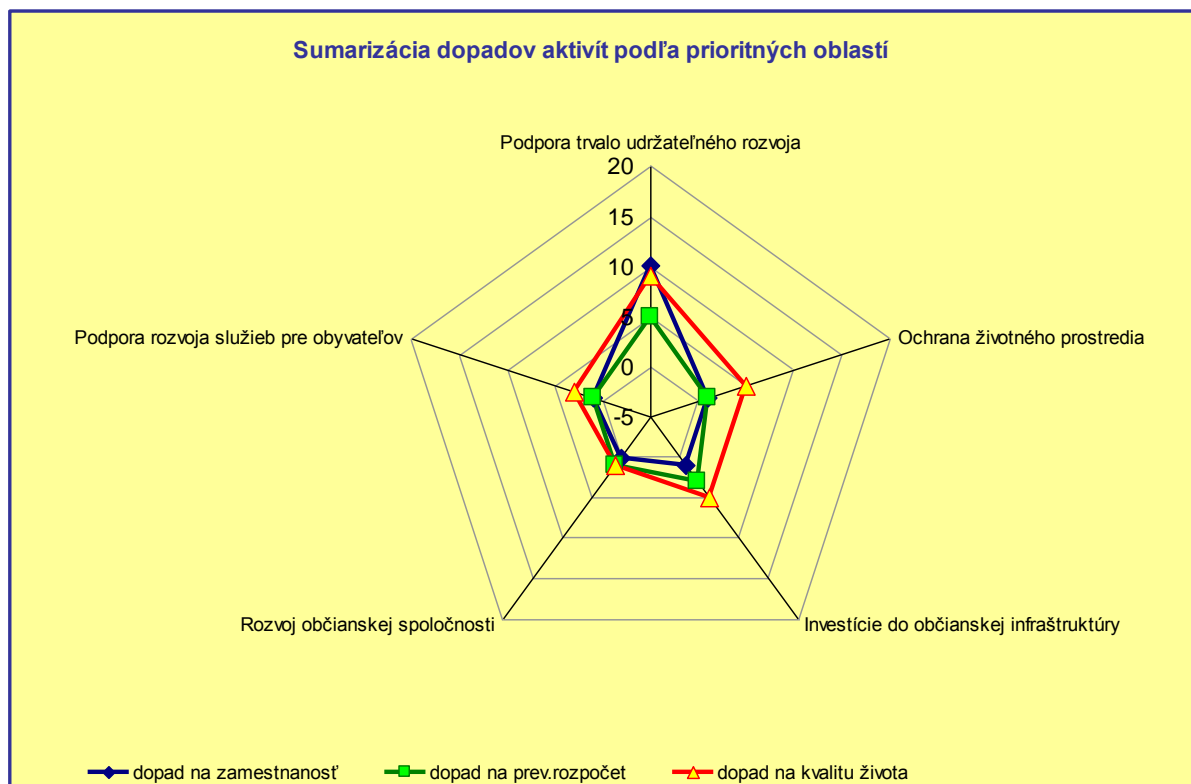
- investičná náročnosť aktivít – aktivity v oblasti občianskej infraštruktúry kladú najvyššie nároky na financovanie
- miery využitia cudzích zdrojov a zapojenia partnerov – do aktivít v oblasti trvalo udržateľného rozvoja sa budú zapájať aj partneri, ktorí prevezmú veľkú časť financovania a tak spoluúčasť obce je nižšia
- nižšia celková suma aktivít v peňažnom vyjadrení neznamená nižšiu prioritu týchto aktivít alebo zanedbávanie tejto oblasti – tieto aktivity sú jednoducho menej finančne náročné avšak získanie iných zdrojov je často ťažšie.

Definovanie rozvojovej stratégie obce nadväzuje na výsledky komplexných analýz a na SWOT analýzu, pričom sa snaží odstrániť alebo prinajmenšom zmierniť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja. Rozvoj obce je chápaný ako jej hospodársky rozvoj, predovšetkým ako hospodársky rast. Malo by ísť hlavne o taký rozvoj, ktorý neničí vlastnú surovinovú a ľudskú základňu, zachováva životné prostredie, teda o trvalo udržateľný.

3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Medzi merateľné ukazovatele zaraďujeme aj výšku nákladov (náklady celkové, náklady na prípravu projektov a potrebu financovania z vlastných zdrojov) a merateľné sú aj dopady na zamestnanosť, prevádzkový rozpočet a kvalita života v obci.

Merateľné ukazovatele sú podrobne charakterizované v rámci kapitoly 3.2. Opatrenia a aktivity, v tejto časti preto uvádzame ich sumarizáciu:

Z uvedenej sumarizácie vyplýva, že :

- ☐ plánované aktivity v prioritnej oblasti Podpora trvalo udržateľného rozvoja budú mať najpozitívnejší vplyv na zamestnanosť
- ☐ kvalitu života občanov najviac posilnia aktivity v prioritnej oblasti Investície do občianskej infraštruktúry a Ochrany životného prostredia
- ☐ dopad na rozpočet obce je prevažne neutrálny

Rozvojová stratégia obce vychádza predovšetkým zo silných stránok a maximálnom možnom využití príležitostí identifikovaných vo SWOT analýze a strategickej plánovacej matici.

4. Finančný plán

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja budú plynúť z nasledovných zdrojov:

- **rozpočet obce** je základným zdrojom financovania aktivít. V zmysle východiskových parametrov rozpočtu verejnej správy na rok 2007 sa v roku 2007 predpokladá rast hospodárstva na úrovni 8,9%, rast zamestnanosti o 0,8% a rast reálnych miezd o 4,1%. Priemerná ročná miera inflácie sa očakáva v hodnote 2,7%. Rozhodujúci podiel na príjmoch rozpočtov obcí budú mať v roku 2007 daňové príjmy, dotácie a transfery. V roku 2007 sa plánuje ich výnos v sume 48,9 mld. Sk. Z výnosov týchto daní a transferov musia obce a mestá zabezpečiť financovanie svojich originálnych pôsobností vrátane všetkých pôsobností presunutých a presúvaných z orgánov štátnej správy na obce v rámci pokračujúcej decentralizácie verejnej správy. Výnos dane z príjmov fyzických osôb sa odhaduje v sume 2,8 mld. Sk a výnos z príjmov právnických osôb sa odhaduje na 48,9 mld. Sk. Dotácie na prenesený výkon štátnej správy sa odhadujú v sume 15,39 mld. Sk, čo je v porovnaní s rokom 2006 nárast o 2,2%. Výška voľných prostriedkov je však limitovaná a preto je vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na nasledovné:
 - **zabezpečiť prípravu projektov** – projektová dokumentácia, príprava žiadostí na čerpanie eurofondov a podobne
 - **spolufinancovať europyjekty** – štandardne je nevyhnutné podieľať sa časťou 5% na europyjektoch. Tento podiel vzrastie, ak zoberieme do úvahy aj vedľajšie náklady projektov.
 - **financovanie bežných aktivít** – ide najmä o neinvestičné aktivity v oblasti služieb obyvateľom alebo podpore kultúrneho a športového života
- **ostatné verejné zdroje**, najmä prostriedky ŠFRB sú vhodné na financovanie bytovej výstavby. Príležitosti na získanie nenávratného finančného príspevku zo štátneho rozpočtu sú v značnej miere obmedzené. Podstatným parametrom pre získanie dotácie na výstavbu obecných bytov bude projektovaná rozloha obytnej plochy jednotlivých b.j.
- **súkromné zdroje** – je možné použiť najmä na v projektoch, ktoré sú orientované na podporu podnikateľského prostredia a súkromný sektor z neho bude mať tiež osôh
- **štrukturálne fondy EÚ** – je možné použiť na financovanie mnohých projektov, avšak treba uvážiť ich zložitú a náročnú prípravu.
- **úverové zdroje** – úvery sú vhodné na riešenie akútnych investičných potrieb prípadne na financovanie aktivít s pozitívnym dopadom na rozpočet obce.

Analýza súčasného hospodárenia – rok 2006, Súvaha obce k 31.12.2006 (Skrátená forma):

tis. Sk		
neobežný majetok spolu	245 119	98,9%
dlhodobý nehmotný majetok	0	0,0%
dlhodobý hmotný majetok	220 234	88,9%
<i>pozemky</i>	117 744	47,5%
<i>umelecké diela a zbierky</i>	406	0,2%
<i>stavby</i>	92 181	37,2%
<i>stroje, prístroje a zariadenia</i>	733	0,3%
<i>dopravné zariadenia</i>	1 728	0,7%
<i>obstaranie HIM</i>	7 442	3,0%
<i>drobný dlh. hm. majetok</i>	0	0,0%
<i>ostatný HIM</i>	0	0,0%
dlhodobý finančný majetok	24 885	10,0%
obežný majetok	2 710	1,1%
<i>zásoby</i>	0	0,0%
<i>pohľadávky</i>	758	0,3%
<i>finančný majetok</i>	1 952	0,8%
rozpočtové účty, z toho:	0	0,0%
<i>prostriedky rozpočtového hospodárenia</i>	0	0,0%
majetok spolu	247 829	100,0%
vlastne zdroje	231 948	93,6%
<i>majetkové fondy</i>	245 120	98,9%
<i>finančné a peňažne fondy</i>	101	0,0%
<i>výsledok hospodárenia</i>	-13 273	-5,4%
zdroje krytia prostriedkov rozpočt.hosp.	0	0,0%
cudzie zdroje	15 881	6,4%
<i>dlhodobé záväzky</i>	8 011	3,2%
<i>krátkodobé záväzky</i>	2 011	0,8%
<i>bankové úvery</i>	5 859	2,4%
<i>prechodné účty pasívne</i>	0	0,0%
pasíva celkom	247 829	100,0%

Majetok obce tvorí predovšetkým dlhodobý hmotný majetok v celkovej súčasnej hodnote 220234 tis. Sk. Tvoreným je predovšetkým skupinou stavby (92181 tis. Sk; 47,5% majetku obce), ktorých účtovná amortizácia je 49%.

vybrané ukazovatele	
momentálna likvidita	-59 tis. Sk
likvidita 1. Stupňa	-59 tis. Sk
likvidita 2.stupňa	699 tis. Sk
likvidita 3.stupňa	699 tis. Sk
ukazovateľ zadlženosti	6,41%
miera zadlženosti	6,85%
úverová záťažnosť	2,36%
miera opotrebenie stavieb	49,0%
miera opotrebenia zariadení a tech.	73,5%

Momentálna likvidita (likvidita 1. stupňa) je záporná, aj keď v pomere k celkovému majetku nie kritická. Uvedené môže naznačovať problémy s včasným uhrádzaním krátkodobých záväzkov obce. Úverové zaťaženie obce je celkovo na prijateľnej úrovni.

O perspektívnom hospodárení a dostatočnom objeme likvidných prostriedkov vypovedá kladná hodnota likvidity 2. a 3. stupňa za rok 2006.

Obec má v súvislosti s prevádzkou vyrovnané záväzky a jej aktivity sú v súlade so zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

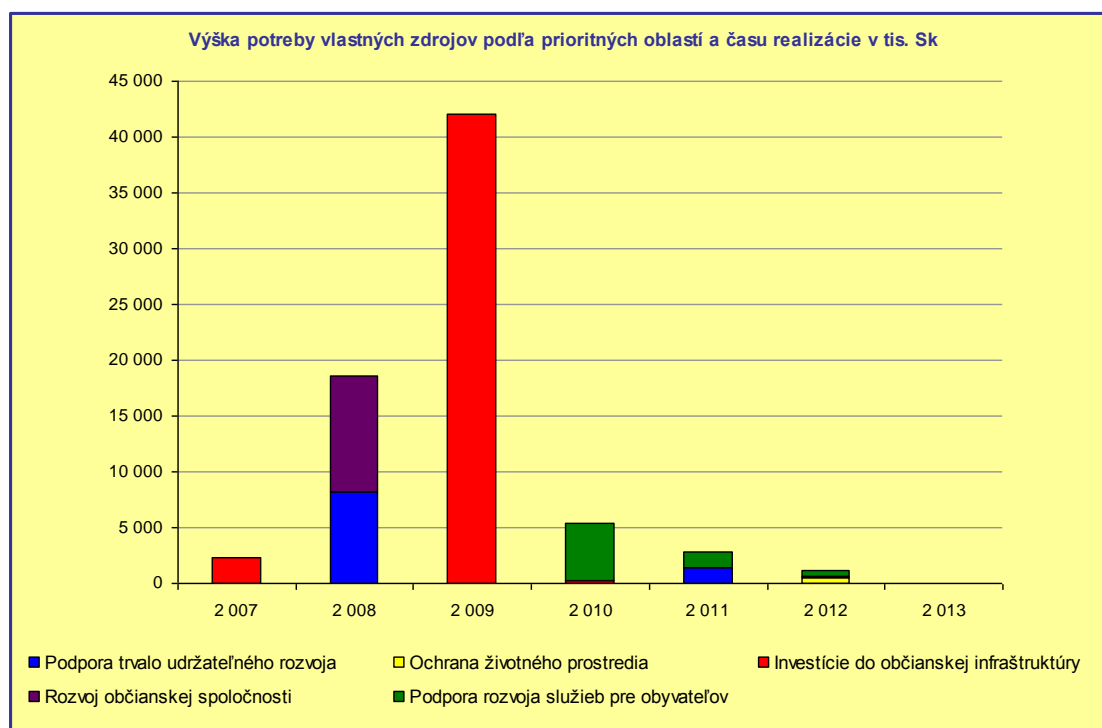
Pod likviditou rozumieme schopnosť podniku uhradiť včas svoje záväzky voči všetkým dodávateľom (veriteľom). Pod likvidnosťou aktív rozumieme schopnosť v čo najkratšom čase pretransformovať jednotlivé majetkové súčasti podniku na peňažné prostriedky, a to bez straty alebo bez podstatnej zľavy z ich účtovnej hodnoty.

Likvidita 1. stupňa vypovedá, aký podiel krátkodobých dlhov môže subjekt k určitému dňu (v závislosti od toho z ktorého dňa sú pre analýzu poskytované údaje) vyplatiť v hotovosti. Za optimálny sa považuje pomer od 0,20 do 0,60.

Likvidita 2. stupňa vypovedá o tom, ako je subjekt schopný zaplatiť krátkodobé dlhy bez predaja zásob. Zásoby môžu byť ovplyvnené ich likvidnosťou. Tento ukazovateľ je pre posúdenie likvidity veľmi dôležitý. V zásade platí, že hodnota ukazovateľa by sa mala pohybovať od 1,00 do 1,50. Ak je hodnota menšia ako 1,00, subjekt musí rátať s tým, že na zaplatenie záväzkov bude musieť likvidovať zásoby. Ak je hodnota vyššia ako 1,00, tak po úhrade krátkodobých záväzkov má ešte rezervu (napr. ak bežná likvidita je 1,25, táto rezerva predstavuje 25 %).

Ukazovateľ udáva podiel krátkodobých dlhov na financovaní obežného majetku. Čím je likvidita 3. stupňa väčšia, tým je väčší podiel financovania krátkodobého majetku dlhodobými zdrojmi, čo znižuje riziko platobnej neschopnosti pre prípad, že sa nepodarí premeniť časť nepeňažného obežného majetku na peňažné prostriedky. Hodnota ukazovateľa nemá byť menšia ako 1,50, optimum je 2,00 a za maximálnu hodnotu je považovaný pomer 2,50.

Plánované aktivity boli posudzované z finančného hľadiska pre posúdenie súladu investičných aktivít a ich rozpočtov so zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

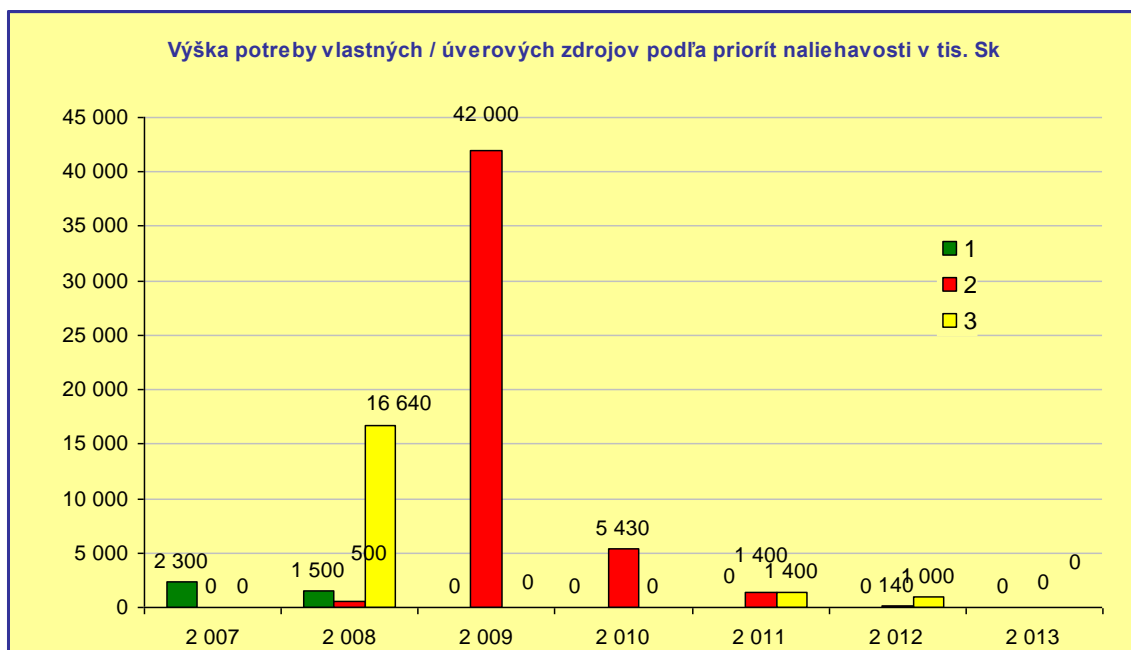

Tabuľka predstavuje potrebu vlastných zdrojov v jednotlivých rokoch realizácie aktivít plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. V prvých rokoch bude obec realizovať hlavne investície zamerané na občiansku infraštruktúru, ochranu životného prostredia a trvalo udržateľný rozvoj, ktoré sú zásadné pre rozvoj obce a príchod investorov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja predpokladá vyššie investície v prvých rokoch, nakoľko sa počíta aj s úverovým financovaním s následným splácaním v ďalších rokoch.

Nasledujúca tabuľka predstavuje alternatívne možnosti investícií v závislosti od možnosti získania financovania rozvojových projektov obce:

- **Priorita č.1 – najvyššia priorita.** Uvedené investície budú realizované bezpodmienečne, pretože sú najnaliehavejšie a najakútnejšie z hľadiska rozvoja obce. Uvedené investície budú realizované bez ohľadu na to, či obec získa financovanie pre uvedené aktivity zo zdrojov EU.
- **Priorita č. 2 – stredná priorita.** Uvedené investície budú realizované v prípade, že obec získa prostriedky na realizáciu aktivít z prostriedkov EU. V prípade nezískania uvedených prostriedkov, budú investície odložené do času, pokiaľ nebude zaistené financovanie.
- **Priorita č.3 – najnižšia priorita.** Prevažne projekty menšieho rozsahu a finančnej náročnosti, ktoré je možné realizovať vlastnými zdrojmi ale nemali by ohroziť aktivity s vyššou prioritou

Z hľadiska potrieb rozvoja obce je dôležité zabezpečiť aj participáciu súkromných zdrojov na jednotlivých projektoch. Preto obec bude realizovať aktivity pre vytvorenie priaznivého investičného prostredia v obci (viď. kapitolu 3.2.)

4.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie

Plánované čerpanie zdrojov bolo uvedené v časti 3.2 ku každej aktivite samostatne. Na tomto mieste uvádzame sumarizáciu čerpania jednotlivých zdrojov.

Rozdelenie financií na programovacie obdobie										
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje							Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+ CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2007	26 050	26 050	17 813	8 238	5 938		2 300			
2008	337 890	337 890	11 063	326 828	191 188	117 000	18 640			
2009	52 000	52 000	7 500	44 500	2 500		42 000			
2010	8 280	8 280	2 138	6 143	713		5 430			
2011	31 300	31 300	21 375	9 925	7 125		2 800			
2012	12 065	12 065	8 194	3 871	2 731		1 140			
2013	160 000							160 000		
Spolu	627 585	467 585	68 081	385 708	200 338	117 000	68 370	160 000		

Údaje sú v tis. Sk

4.2. Rozdelenie financií na priority a opatrenia

Dole uvedená tabuľka uvádza súhrn čerpania zdrojov podľa jednotlivých prioritných oblastí.

Rozdelenie financií na priority a opatrenia										
prioritná pblasť	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje							Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje						
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+ CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
1	337 140	177 140	14 250	162 890	153 250		9 640		160 000	
2	171 250	171 250	11 063	160 188	42 688	117 000	500			
3	82 695	82 695	28 519	54 176	9 506		44 670			
4	10 400	10 400		10 400			10 400			
5	26 100	26 100	14 250	11 850	4 750		7 100			
Spolu	627 585	467 585	68 081	399 504	210 194	117 000	72 310		160 000	

Údaje sú v tis. Sk

5. Zabezpečenie realizácie

PHSR je potrebné podrobiť každoročnému posúdeniu v odborných komisiách a tak aktualizovať plán aktivít na nasledujúci rok. PHSR je živý dokument, ktorý je potrebné aktualizovať a upravovať podľa akútnych potrieb či možností financovania.

Strategické plánovanie podpory rozvoja obce je charakteristické najmä:

- ☐ orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,
- ☐ hierarchickým usporiadaním cieľov,
- ☐ riadením na základe procesov,
- ☐ permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,
- ☐ permanentným učením sa a inováciou,
- ☐ rozvíjaním partnerstiev,

- zodpovednosťou voči verejnosti,

Na základe poznatkov o efektívnosti a účinnosti vynaložených nákladov sa budú iniciovať inovačné zlepšenia v rámci stanovovania cieľov v obci. Informácie o účinnosti a efektívnosti vynakladaných prostriedkov sú nenahraditeľným zdrojom permanentného rozširovania poznatkov v oblasti podpory rozvoja obce.

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Zabezpečenie realizácie a naplnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude dosiahnuté koordinovaným a širokospektrálnym pôsobením všetkých zainteresovaných cieľových skupín v obci v kombinácii s využitím schopností a skúseností všetkých zodpovedných osôb.

V časti 3.2 je uvedený subjekt zodpovedný za realizáciu každej aktivity. Väčšina aktivít je v pôsobnosti obce. Nakoľko sú tieto aktivity rozsiahle a náročné, je potrebné určiť konkrétne osoby či komisie v orgánoch obce, ktoré budú za tieto aktivity riadiť a koordinovať.

V pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja neurčujeme konkrétne mená či posty, nakoľko takéto rozhodnutia je potrebné robiť operatívne.

Je však možné rámcovo určiť kompetencie jednotlivých orgánov obce. Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce. Zastupiteľstvo obce je najvyšší orgán na čele so starostom, má politickú a riadiacu zodpovednosť za plnenie celého programu rozvoja obce.

Obecné zastupiteľstvo prijíma rozhodnutia o postupe realizácie programu, ustanovuje riadiacu skupinu alebo osobu, ktorá bude poverená riadením procesu, schvaľuje návrhy a projekty rozvoja, dojednáva partnerské vzťahy, hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu a zabezpečuje jeho realizáciu a rozhoduje o zmenách.

Zastupiteľstvo spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce. Realizácia programu je vykonávaná na základe projektov. Na realizácii programu sa budú podieľať odborníci a parteri, nakoľko účinnosť plnenia programu je možné zvýšiť len na základe partnerstiev. Okrem podnikateľskej sféry sú vhodnými partnermi, subjekty so skúsenosťami vo sfére čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je najvhodnejšia prostredníctvom implementačných projektov, ktoré môže obec realizovať sama alebo v spolupráci s externými poradenskými organizáciami. Úlohou implementačného projektu je zaviesť dané opatrenie do praxe a ďalej vykonať potrebné opatrenia, aby sa pokračovalo v práci navrhnutým smerom, alebo priamo zrealizovať opatrenie do jeho úspešného naplnenia cieľov a dosiahnutia programovaného výsledku a stavu.

Organizačné opatrenia špecifikujú nástroje, ktorými bude zabezpečené napĺňanie vytýčených strategických cieľov a zámerov v PHSR a nástroje akým sa strategický dokument dopĺňa a aktualizuje. Je potrebné zabezpečiť inštitucionálne zabezpečenie implementácie konkretizovaných zámerov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce. Inštitucionálne hľadisko poskytne informáciu o tom, kto bude realizovať naplnenie vytýčených cieľov a kto ponesie zodpovednosť za ich dosiahnutie a splnenie. Zodpovednosť je konkretizovaná v rámci každého jedného plánovaného projektu v obci.

5.2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- ☐ každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PHSR,
- ☐ každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- ☐ vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- ☐ vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHSR.

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Po implementácii bude pracovná skupina plniť aj funkciu monitorovania a hodnotenia. Konkrétne pôjde o sledovanie vývoja, smerovania a zmien vonkajších podmienok v obci, požiadaviek obyvateľov, ako aj požiadavky ďalších cieľových skupín (návštevníkov, investorov a podnikateľov). V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o realizovaných projektoch. Na základy výstupov monitorovania a hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období.

Spôsob práce pracovnej skupiny uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny. Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

5.3. Harmonogram realizácie

Každá aktivita má v časti 3.2 určený predpokladaný termín realizácie. Dolu uvedené tabuľka sumarizuje harmonogram podľa jednotlivých prioritných oblastí.

Harmonogram realizácie podľa priorít							
oblasť / rok	2 007	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
Podpora trvalo udržateľného rozvoja							
Ochrana životného prostredia							
Investície do občianskej infraštruktúry							
Rozvoj občianskej spoločnosti							
Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov							

Časový harmonogram nie je záväzný a bude priebežne aktualizovaný na základe finančnej situácie a rozpočtu obce.

6. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spracovaný na báze viacerých dokumentov a v súlade s príslušnými zákonnými predpismi. Časť PHSR je zameraná na komplexnú analýzu v oblastiach ako demografia, nezamestnanosť, hospodársku oblasť, sociálnu a technickú infraštruktúru a iné oblasti, ktoré popisujú a analyzujú súčasný stav v obci, ktorý je detailnejšie rozpracovaný v SWOT analýze popisujúcej silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. PHSR je dôležitým strategickým, systémovým a koncepčným dokumentom pre zabezpečovanie zásadných aktivít rozvoja v zmysle definovaných cieľov, priorít, opatrení a financovania. Vzhľadom na súčasné postavenie regionálneho rozvoja v rámci Slovenskej republiky, ktorý nevytvára priame nástroje podpory v regiónoch (VÚC), je dokument PHSR účelovo a explicitne zameraný na ciele a priority rozvoja kraja pod. a Národného Strategického plánu rozvoja vidieka SR so zameraním na roky 2007 - 2013. Sleduje sa tým najmä možnosť využívania nástrojov pomoci EÚ, to znamená využitie štrukturálnych fondov a kohézneho fondu. Vykonateľnosť PHSR bude závislá od mnohých faktorov, predovšetkým od schopnosti zainteresovaných subjektov vypracovávať a predkladať príslušným ústredným riadiacim orgánom a ich sprostredkujúcim implementačným agentúram také projekty, ktoré budú konkurencieschopné. Veľký význam pre realizovanie jednotlivých opatrení a aktivít definovaných v PHSR bude mať úroveň riadenia a koordinácie celého procesu prípravy projektov a ich presadzovania na národnej úrovni. Program je potrebné hodnotiť ako dokument otvorený, ktorý môžu orgány obce priebežne dopĺňať a o nové aktivity, respektíve vypúšťať tie opatrenia, ktorých realizácia nie je v možnostiach obce.

Nástrojom pre naplnenie úloh vyplývajúcich z Národného plánu regionálneho rozvoja SR je PHSR ako základný programovací dokument pre uskutočňovanie regionálnej politiky ako aj základný rámec pre budúce projekty, v oblasti znižovania regionálnych disparít. Program zároveň odráža aj nový spôsob spolupráce s EÚ založenej na princípoch partnerstva, otvorenosti, subsidiarity a hospodárskej a sociálnej súdržnosti na úseku regionálneho rozvoja. Hlavnou myšlienkou tohto dokumentu je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť spoločnosti, najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí, presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja.

7. English Summary

This is an English summary of the Economic and Social Development Strategy of Palárikovo for the period of 2007-2013.

Short description:

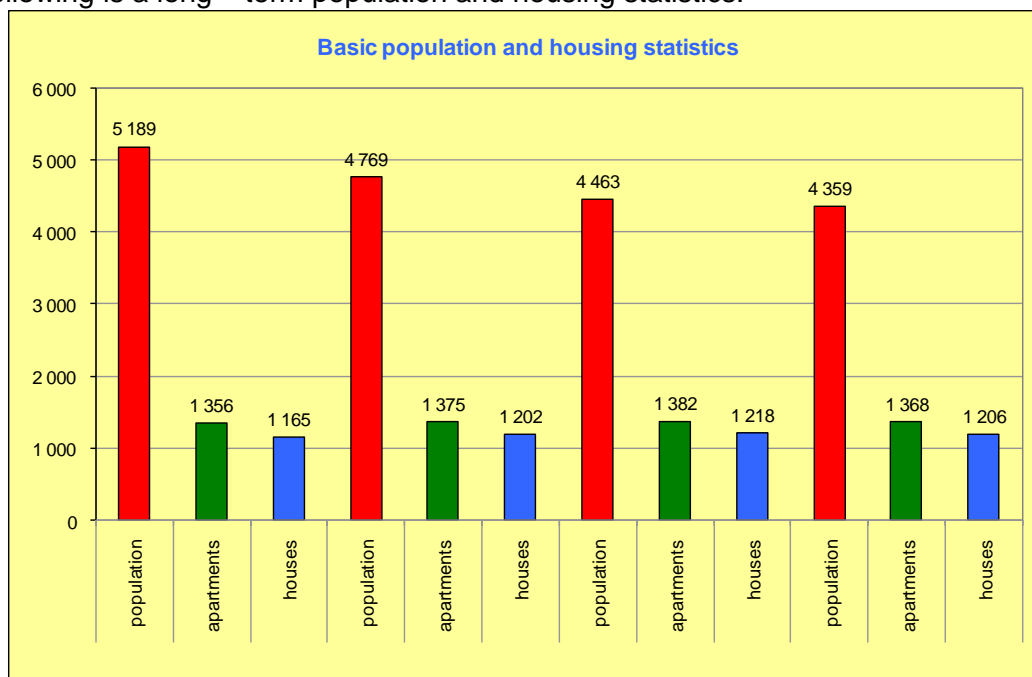
The village of Palárikovo is right place to work, to live, to set up and operate your business, with excellent infrastructure to support both business and family life. The village that creates conditions to aid its citizens and utilizes its resources for social and cultural development and economic growth.

Basic Information:

The village of Palárikovo has 4 359 citizens and classifies for a large village. This helps to implement development strategies (as compared to smaller villages) and guide the development direction better.

The village of Palárikovo is situated at important transportation line crossroad of I/75 (Galanta – Šaľa - Nové Zámky – Levice) and I/64 (Komárno – Nitra – Prievidza – Žilina), which is the road that connects southern regions of the Slovak Republic with northern regions and is one of the important roads in the country. This situation is of great advantage to logistic operations of businesses situated in this area. The village of Palárikovo is located close to important towns of the region: Nitra (34 km), Nové Zámky (13 km) and Šurany (11 km). This region has highly developed railroad system and river transportation (on Danube) as well.

The following is a long – term population and housing statistics:

Economic background:

The village of Palárikovo is located in the region of Nitra, well developed industrial part of the Slovak Republic.

Largest companies in Nitra region		
	Company	Revenues 2005 (000 Sk)
1.	Duslo, a.s., Šaľa	13 458 463
2.	Volkswagen Elektrické systémy, s.r.o., Nitra	5 352 669
3.	Heineken Slovensko, a.s., Nitra	4 815 485
4.	Slovenské energetické strojárne, a.s., Tlmače	3 654 607
5.	Matador Automotive Vráble, a.s., Vráble	2 974 220
6.	Rieker Obuv, s.r.o., Komárno	2 417 176
7.	Osram Slovakia, a.s., Nové Zámky	2 383 468
8.	Ferostav, s.r.o., Nové Zámky	2 353 398
9.	SEWS Slovakia, s.r.o., Topoľčany	2 243 104
10.	Smurfit Kappa Štúrovo, a.s., Štúrovo	2 161 995
11.	COOP Jednota Nové Zámky, s.d., Nové Zámky	2 071 629
12.	Danfoss Compressors, s.r.o., Zlaté Moravce	1 962 908
13.	COOP Jednota Nitra, s.d., Nitra	1 789 536
14.	Cesty Nitra, a.s., Nitra	1 772 990
15.	W.K.Team, s.r.o., Topoľčany	1 572 379
16.	Decodom, s.r.o., Topoľčany	1 529 198
17.	Západoslov. vodárenská spoločnosť, a.s., Nitra	1 394 563
18.	Čeroz Slovensko, s.r.o., Komárno	1 280 428
19.	THP, a.s., Topoľčany	1 276 645
20.	Smurfit Kappa Obaly Štúrovo, a.s., Štúrovo	1 274 626
21.	Levické mliekárne, a.s., Levice	1 220 348
22.	ViOn, a.s., Zlaté Moravce	1 179 182
23.	IN VEST, s.r.o., Šaľa	1 165 783
24.	Nitrazdroj, a.s., Nitra	1 134 127
25.	Kromberg & Schubert, s.r.o., Kolárovo	1 103 843

Strategic companies located in the close region of Palárikovo are: Duslo a. s. Šaľa (chemicals), Železnice SR (railroads), Samsung Šaľa (electronics), Euroobuv Komárno (footwear), KROMBERG and SCHUBERT, Kolárovo (electronic components and cables).

The following are the largest companies located directly in Palárikovo:

Largest employers in Palárikovo		
Company name	Number of employees	Business category
Lesy SR, š. p. OLZ Palárikovo	105	logging
PD Palárikovo	100	agriculture
Italslova s. r. o.	50	wood processing and distribution
INDOPO s. r. o.	30	building construction
Jednota SD	30	trade
Z.BullsAGRO s. r. o.	20	agriculture
Panna s. r. o.	10	agriculture
Agrodružstvo TP s. r. o.	10	agriculture
village administration	33	administration

Infrastructure:

The village of Palárikovo has an adequate level of technical and social infrastructure to meet requirements of both citizens and business.

Sewerage

The village does not have a fully built sewerage and drain. Further development of the sewerage is planned in this Economic and Social Development Strategy (see activities).

Duct

The village of Palárikovo has completely build duct. The duct is operated by Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., Nitra (waterworks). Capacity of the duct as well as sources of water is sufficient for present and for further development of the village.

Gas line

The village has built a gas line (except for the part Ľudovítov). The development of the remaining gas line is planned (see activities). The gas line is operated by SPP Bratislava (gasworks).

Social infrastructure

There is no retirement house in the village. The village provides senior citizens with services that include shopping, escort to doctors, cooking and house keeping. Building of retirement house is planned (see activities).

Healthcare

There is a medical center in the village that includes: general practitioner 2x, dentist 1x, pediatrician 1x and pharmacy.

Housing

The village of Palárikovo experiences housing development. There are many new houses developed by citizens and new apartment houses that have been developed directly by the village to support living and moving in of new citizens.

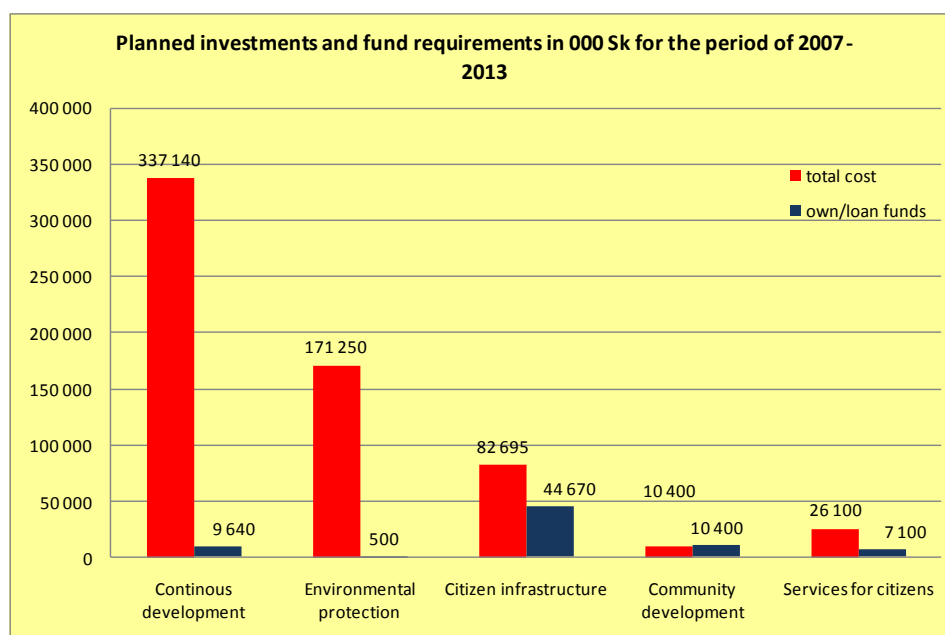
Technical infrastructure of Palárikovo	
post Office	yes
cable TV	no
duct	yes
sewerage	yes
sewerage water treatment plant	yes
gas line	yes
train station	yes

Planned activities and investment projects:

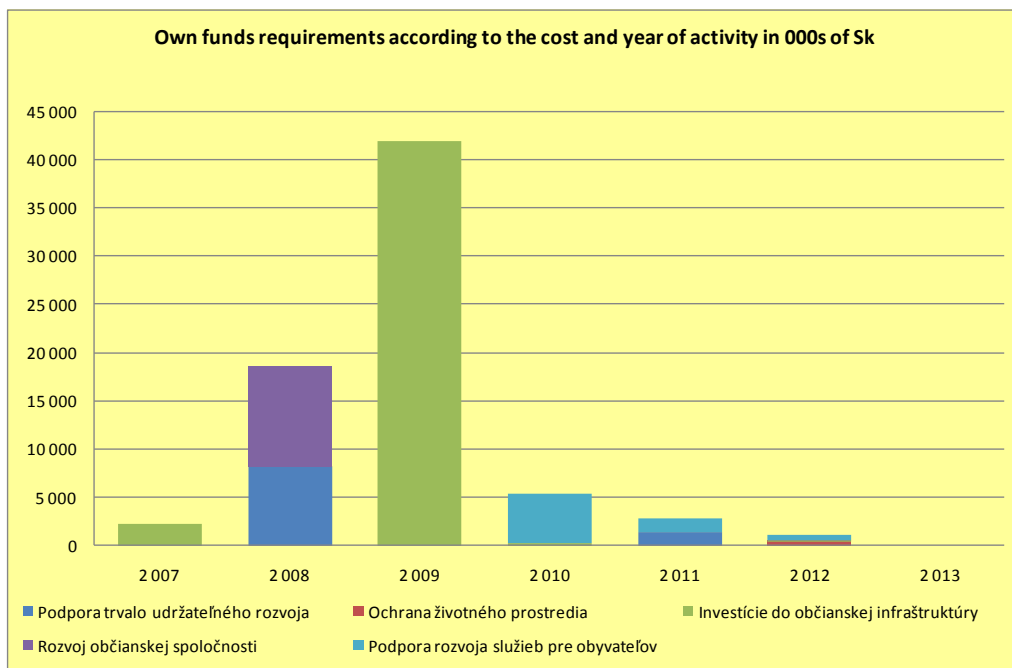
The village of Palárikovo will execute and support the following line of activities that are described in the Economic and Social Development Strategy of Palárikovo:

activity description	total cost in 000's EUR	year
Sewerage development	4 412	2008
road and sidewalk reconstruction	735	2007
industrial park development (500 employees)	4 412	2008
historical monument reconstruction - tower	147	2008
museum development	441	2011
school reconstruction	88	2010
gas line development in part L'udovítov	294	2008
kindergarten reconstruction	294	2008
retirement house development	441	2011
medical center reconstruction	147	2012
public lighting reconstruction	44	2012
separated waste system modernization	147	2012
housing development (30 flats)	1 471	2009
cemetery reconstruction	147	2010
shooting range reconstruction, lodging development	176	2008
private companies investment in Palárikovo	4 706	

Activities are summarized according to fields of investments:

The difference between “total cost” and “own funds needed” will be covered by state / EU funds.

The participation of private funds is essential for the achievement of a sustainable economic growth. Therefore the village of Palárikovo will execute activities to develop and maintain a good investment environment.

The Economic and Social Development Strategy of Palárikovo has been prepared involving the administration office of Palárikovo, mayor of the Palárikovo, and a consulting firm of Premier Consulting, s.r.o. During the preparation of this document a survey was conducted among citizens of the village to incorporate their opinions on the planned activities and execution of the strategy. The document has been approved by the citizen deputies of Palárikovo.

Contact:

Obecný úrad Palárikovo
Hlavná 82
941 11 Palárikovo

telephone: 035/649 32 01
fax: 035/649 33 27
email: ocupal@post.sk
web: www.palarikovo.sk

Mayor:

Mgr. Jozef Derňár

